

خانه سیاه است

کامپیوٹر خود را کوئی

نامه از نامه

خانه سیاه الله

دالستانهای کوچک

خانه سیاه است

داستانهای کوتاه / نامدار ناصر

چاپ: Bibliotekets Reproservice, Göteborg, 2000

طرح جلد و صفحه بندی: نامدار ناصر

ناشر: Nordient

شماره ثبت: ۹۱-۶۳۰-۷۸۲۵-۲

نشانی: Nordient, Intagsgatan 8A, 416 51, Göteborg, Sweden

نامبرگردان: nordient@altavista.net

خانه سیاه آسم

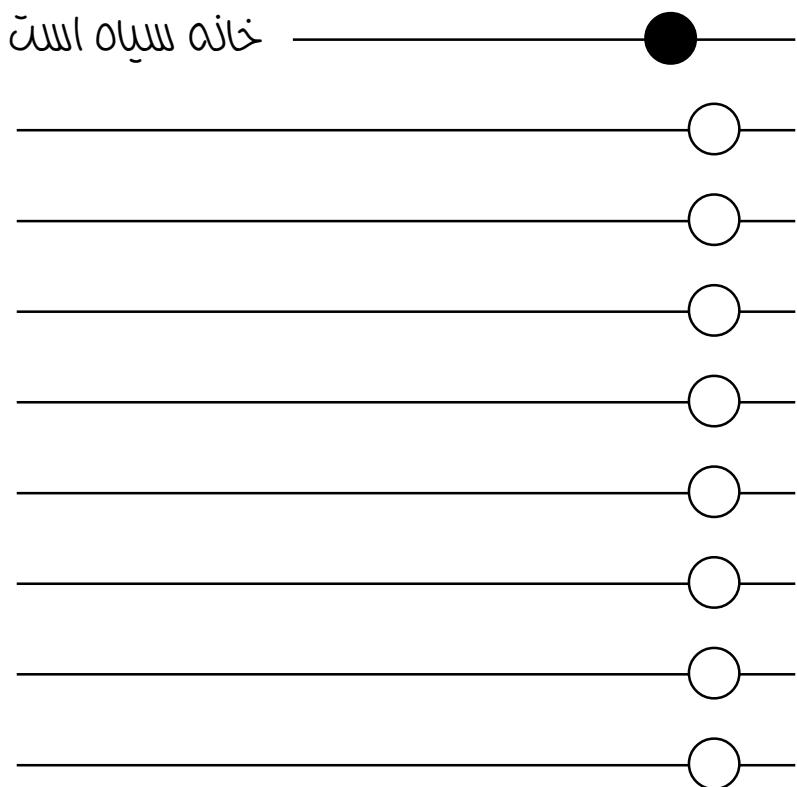
دالستانهای کوپا

نامدار نام

Nordient

دا للهانها :

۹	خانه سیاه است
۲۳	خوابگون ۲ ب کاتوول
۳۳	کارین
۳۹	مرز
۴۷	خوابگون ۱
۵۳	اتاق
۶۷	یکشنبه
۷۷	نوبتلند
۸۱	از خالدران یک مترجم

با صدای پای پستچی که شتابزده از راه پله ها بالا می آید از خواب بیدار می شوم. به ساعت نگاهی می اندازم. عددهای دیجیتالی قرمز رنگ. ده و چهل و نه دقیقه. کمی کش و قوس می آیم. اوام... سرحال هستم. بعد از مدت‌ها خوب خوابیده ام. امروز و فردا هم که مرخصی گرفته ام.

پستچی که حالا پشت در رسیده، نامه ها را به داخل آپارتمان می اندازد. مدتی است که منتظر دریافت نامه از طرف ناشری هستم که ترجمه‌ی شعرها را برایش فرستاده ام. بلند می شوم. چرا اینقدر سرد است؟ از پنجره به بیرون نگاه می کنم. آسمان مثل همیشه گرفته است. از لای پنجره سوز سردی به داخل اتاق می آید. لباس گرمی به تن می کنم. از اتاق خواب به هال می روم و نامه ها را از روی زمین بر می دارم. دو روزنامه‌ی تبلیغاتی، قبض تلفن و نامه از ایران؟ نه. نامه از کانادا است. از مادرم. پاکتهای نامه‌ی کانادا چقدر شبیه پاکتهای نامه‌ی ایران است.

نه، این فرزاد، رفیق قدیمی من هم دیگر از موقعی که ازدواج کرده نامه نمی نویسد. حالا که بچه دار هم شده است. اصلاً می گویند در ایران با آن گرانی، همه فقط دنبال نان و آب هستند و کسی وقت برای چیزی دیگر ندارد.

سر میز صبحانه می نشینم و نامه‌ی مادرم را باز می کنم. حالش

خوب است. بقیه هم خوب هستند. کامیار، پسر خواهرم، بزرگ شده اما همچنان شیطانی می‌کند. مادرم مدتی پرهیز غذایی داشته و چربی خونش پایین آمده است. اجازه‌ی اقامتش هنوز نیامده است، آن هم پس از شش سال.

صبحانه را به سرعت تمام می‌کنم. باید هر چه زودتر لباس بپوشم و بروم. امروز برای چهار فیلم بلیط دارم. با دو فیلم فردا و پنج فیلم دیگر که قرار است در طول هفته ببینم می‌شود کلاً یازده فیلم. در جشنواره‌ی پارسال نتوانستم بیشتر از چهار فیلم ببینم. تازه از فریبا جدا شده بودم و حالم چندان خوب نبود. نتوانسته بودم بلیط فیلمها را پیش خرید کنم.

پالتوى کلفتی را که دو هفته پیش از دست دوم فروشی، دویست و شانزده کرون، خریدم به تن می‌کنم و از خانه بیرون می‌آیم. هوا سوز بدی دارد. سوار ماشین می‌شوم. خوب شد این ماشین را از شهاب خریدم. اگر چه که قدیمی است اما این روزها به درد می‌خورد. شهاب حالا خودش رفته آمریکا ماشین آخرین مدل خریده. اما زیاد هم از وضع آنجا راضی نیست.

ماشین را پشت میدان یرن توری ات* پارک می‌کنم و به سوی سینما "دراکن" می‌روم. میدان خلوت است. همه گویا از سرمای اواخر زانویه به داخل ساختمانهای گرم شده از نفت خاورمیانه گریخته‌اند. اولین فیلم، ژرمینال، محصول فرانسه، بر اساس کتاب امیل زولا ساخته شده است. کتاب ژرمینال را خیلی وقت پیش در ایران خوانده بودم. فیلم دوم، فرشته‌ی مرگ، محصول قراقستان، را هم در همان سینما می‌بینم. کیفیت تکنیکی فیلم خوب نیست. خوش نمی‌آید. از "دراکن" بیرون می‌آیم. تا فیلم بعدی دو ساعت وقت دارم. گرسنه‌ام. باید ناهار بخورم. کجا

بروم که گران نباشد و زیاد هم وقت نگیرد؟ مک دونالdz اخیراً آن طرف میدان شعبه باز کرده است. اما من که دیگر گوشت نمی خورم. ولی شاید سالاد داشته باشند.

غروب زمستان خیلی زود فرا رسیده است. هوا تاریک شده و میدان حالا شلوغ است. دوستداران فیلم لرزان از سرمای بیست درجه زیر صفر با عجله میان سینماهای اطراف میدان در رفت و آمد هستند. همه از فیلمی که دیده اند و یا می خواهند ببینند حرف می زنند.

وقتی فیلم سوم، گیتوی نمک نشناس، اولین فیلم محصول کشور بوروندی تمام می شود ساعت شش و ربع شده است. پنجاه دقیقه تا شروع فیلم بعدی که یک فیلم کمدی آمریکایی است وقت دارم.

یاد یک فیلم کمدی آمریکایی دیگر می افتم که سال ۱۳۶۲ آخرین سالی که در ایران بودم، در اولین جشنواره‌ی فیلم فجر، با فرزاد در ایران دیده بودم. لابد او که حالا حتی وقت نامه نوشتن ندارد، وقت دیدن فیلم در دهمین جشنواره‌ی فیلم فجر را هم ندارد.

دوباره به طرف "دراکن" می روم. شاید در فرصتی که تا شروع فیلم بعدی باقی مانده است بتوانم یکی دو تا بلیط دیگر برای فردا بگیرم. در سالن ورودی سینما جای سوزن انداختن نیست. هوای سالن از تنفس آن همه آدم دم کرده است. شیشه‌ها بخار کرده اند. در مقابل هر دو گیشه‌ی بلیط فروشی صفحه درازی از آدمهایی که می خواهند در آخرین لحظات بلیطهای باقیمانده را بخرند، کشیده شده است. یوناس را از دور می بینم. سری تکان می دهم. پسر بدی نیست. من که با او دشمنی ندارم. تقسیر فریبا

بود که می خواست هم من را داشته باشد و هم او را.
 از میان جمعیت راه باز می کنم و به طرف تابلوی اعلانات
 می روم تا ببینم برای کدام فیلمها هنوز می توان بليط خرید.
 تنہ ام به تنہ‌ی دختری می خورد که موهای سیاه رنگ دارد. به
 سوئدی می گویم بپخشید. به طرفم برمی گردد و چهره‌ی
 شرقی اش از لبخند پر می شود. به انگلیسی می گوید: "Never mind"
 از لهجه اش حدس می زنم که ایرانی باشد.

می پرسم:—"Where are you from?"

می گوید: "I'm from Iran."

با لبخند می گویم: "پس می توانیم فارسی حرف بزنیم".
 چشمانش گرد می شوند. متعجب و ناباورانه می پرسد: "شما ایرانی
 هستید؟!!"

می گویم بله و چشمانم بر روی موهایش که آرایش دهه‌ی شصت
 دارد می لغرنده**.

— به خاطر نمی آورم که قبلًا شما را در شهر دیده باشم.
 با صدایی آرام که طین شادی دارد می گوید: "من از ایران برای
 شرکت در جشنواره آمده‌ام. امروز روز سوم است که اینجا
 هستم".

— از ایران؟! چه جالب! چطور؟

— فیلم من قرار است فردا برای بار دوم نمایش داده شود.

— فیلم شما؟! اسمش چیست؟

— خانه سیاه است. یک فیلم مستند درباره‌ی جذامیها.

— عجیب است که اسمش را در برنامه‌ی جشنواره ندیده‌ام.

می توانم اسمتان را بپرسم؟

به آرامی دستی در موهایش می برد و می گوید فروغ.

- فروغ؟ من در ایران دختری را می‌شناختم که او هم اسمش فروغ بود. شعر می‌نوشت.
- شما اینجا زندگی می‌کنید؟
- بله. ده سالی می‌شود که اینجا در سوئد هستم.
- اسم شما چیست؟
- من ابراهیم هستم. من هم قرار است در آینده فیلمساز بشوم. از ایران چه خبر؟

خطوط شادی ناگهان از چهره اش می‌گریزند و نگاهش همچو نگاه مردگان ثابت می‌شود، گویا از دیار پری‌های ترس و تنها یی حرف زده باشم. لحظه‌ای سکوت می‌کند و بعد می‌گوید: "ایران؟! ببلهای مرموز خود را به شکل کlag سیاهها درآورده اند. شناسنامه‌ها را هم عوض کرده اند. شماره‌ی شناسنامه‌ی من دیگر ششصد و هفتاد و هشت نیست".

در شلوغی سالن ورودی سینما احساس گرمی و خفگی می‌کنم. از ملاقات فروغ و حرف زدن با او به هیجان آمده‌ام. چشمان مهربانی دارد. دلم می‌خواهد با او بیشتر حرف بزنم. فیلم چهارمی را که قرار بود ببینم به فراموشی می‌سپارم.

- اینجا خیلی شلوغ است. اگر مایل هستی می‌توانیم برویم به یک بار، بنشینیم و صحبت کیم؟

- حتماً. من کار خاصی ندارم و اینجا در شهر شما یوته بوری غریب هستم.

به باری که آن طرف میدان کنار مک دونالدز قرار دارد و پاتوق روشنفکرها است می‌رویم. در گوشه‌ای می‌نشینیم. فروغ سالهای زیادی است که شراب نخورده. سفارش می‌دهم.

- دولت در کار شرکت فیلمت در جشنواره سنگ اندازی نکرد؟

– نه، آنها چندان دخالتی نکردند. البته کارشان هیچوقت حساب ندارد. اما گویا شما اینجاییها خوشتان نمی‌آید که ما یک مدت کوتاهی هم شده از آن جهنم در برویم؟

– بعضی‌ها معتقدند که شما با مسافرت‌های فرهنگی اتان به خارج از کشور بلندگوی تبلیغاتی رژیم شده‌اید.

– خارج از گود بودن و حرفاًی درشت زدن کار مشکلی نیست. حیاط خانه‌ی ما تنهاست، حیاط خانه‌ی ما تنهاست ...

یک شیشه شراب قرمز با دو گیلاس روی میز گذاشته می‌شود.

– اوضاع ایران را چطوری می‌بینی؟

آهی می‌کشد و سرش را در میان دستهایش می‌گیرد. پس از لحظه‌ای خاموشی می‌گوید: "در ایران دیگر کسی به فکر گل‌ها نیست، کسی به فکر ماهی‌ها نیست، کسی نمی‌خواهد باور کند که باغچه دارد می‌میرد، که قلب باغچه در زیر آفتاب ورم کرده است، که ذهن باغچه دارد آرام آرام از خاطرات سبز تهی می‌شود... اما من خواب دیده‌ام که کسی می‌آید... کسی می‌آید، کسی می‌آید، کسی دیگر، کسی بهتر، کسی که مثل هیچکس نیست...".

– من فکر می‌کنم که این حرفها حالا دیگر از درون پوسیده‌اند. من دیگر منتظر کسی نیستم. آن کس هم که آمد از آن قبیل بدتر بود. ... پیغمبران، رسالت ویرانی را با خود به قرن ما آوردند و آن شعله‌ی بنفش که در ذهن پاک پنجره‌ها می‌سوخت چیزی بجز تصور معصومی از چراغ نبود".

با چشمانی که اضطراب و حس گمshedگی در آن موج می‌زند، می‌پرسد: "پس راست است، راست، که انسان دیگر در انتظار ظهوری نیست؟"

– نمی دانم، شاید به خاطر اینکه یأسم از صبوری روحمن وصیعتر
شده اینپطوری فکر می کنم.

لیوانش را دوباره از شراب پر می کند.

– روزگار شما که به این طرف آمده اید چطور است؟

– اینجا چراغهای رابطه تاریکند... افق عمودی است، افق عمودی
است و حرکت: فواره وار... اینجا می توان ساعات طولانی، با
نگاهی چون نگاه مردگان، ثابت، خیره شد در دود یک سیگار،
در شکل یک فنجان....، می توان با پنجه های خشک، پرده را
یکسو کشید و دید، در میان کوچه باران تند می بارد.

سیگاری آتش می زند. بعد سرش را به پایین می اندازد و به فکر
فرو می رود. در همه‌می بار که با فرا رسیدن نیمه شب شلوغ
و شلوغتر شده است، مدتی طولانی بدون آنکه هیچ کلامی بگوییم
ساکت رو بروی یکدیگر می نشینیم. بعد دلم می خواهد به
اندیشه هایش نقاب بزنم. می پرسم: "به چه فکر می کنی؟"
می گویید: "من به یک ماه می اندیشم، من به حرفی در شعر، من
به یک چشم می اندیشم... من به بیداری تلخی که پس از
بازی و به بهتی که پس از کوچه و به حالی طویلی که پس از
عطر اقاقی ها".

و دوباره چند لحظه خاموش می ماند. بعد آخرین جرعه های شراب
را می نوشد و می گوید: "خسته ام".

– برویم

– سخنی باید گفت

– جام، یا بستر، یا تنهائی، یا خواب؟

– برویم ...

از بار بیرون می آییم. هوا سردتر شده و آسمان سرخ است. فروغ

ترجیح می‌دهد به جای رفتن به هتل محل اقامت میهمانان
خشنواره، به خانه‌ی من بیاید. سوار ماشین می‌شویم. خیابانها
خلوت هستند. گویا ماشینها هم از سرما به جایی پناه برده‌اند.

فروغ مدتی طولانی با کنجکاوی از پنجره‌ی طرف خودش بیرون
را نگاه می‌کند. بعد به سوی من برمی‌گردد و می‌گوید: اینجا
انگار در خیابانهای سرد شب جز خداحافظ، خداحافظ، صدایی
نیست.

به خانه می‌رسیم. فروغ غمگین و بی‌تاب به نظر می‌رسد. بعد از
آنکه نگاهی سرسری به آپارتمان من می‌اندازد پشت پنجره
می‌رود و به تاریکی بیرون نگاه می‌کند. همانجا می‌ایستد و
بدون آنکه سرش را به سوی من برجرداند می‌گوید:

— گوش کن، وزش ظلمت را می‌شنوی؟ در شب اکنون چیزی
می‌گذرد و ماه سرخست و مشوش... بعد آهی می‌کشد و ادامه
می‌دهد: در کوچه باد می‌آید، در کوچه باد می‌آید... من سردم
است، من سردم است و انگار هیچوقت گرم نخواهم شد، ای یار
آن شراب مگر چند ساله بود؟

سعی می‌کنم سنگینی‌ای را که پس از رفتن به بار روی
حرفه‌ایمان افتاده را بشکنم. می‌گوییم: "میان پنجره و دیدن
همیشه فاصله‌ایست". ادامه می‌دهم: "از اینکه قرار است به
فیلمت جایزه تعلق بگیرد خوشحال نیستی؟"

به سوی من برمی‌گردد و چشمان غمزده‌اش را به من می‌دوzd و
می‌گوید: "من این جزیره‌ی سرگردان را از انقلاب اقیانوس و
انفجار کوه گذر داده‌ام، اما کدام قله کدام اوچ؟ مگر تمامی این
راههای پیچاپیچ در آن دهان سرد مکنده به نقطه‌ی تلاقی و
پایان نمی‌رسند؟"

و بعد لرزید و بر دو سوی خویش فرو ریخت و دستهای ملتمسش
مانند آههای طویلی، بسوی من پیش آمدند.

ساعت پرید، پرده به همراه باد رفت، او را فشرده بودم در هاله‌ی
حریق. می‌پرسم: "چه احساسی داری؟"

- "همه می‌ترسند، همه می‌ترسند، اما من و تو به چراغ و آب و
آینه پیوستیم و نترسیدیم".

بعد همزمان که بلند می‌شود و دوباره پشت پنجره می‌رود
می‌گوید: "اما من فردا باید بروم". بعد پرده را به سویی می‌کشد
و به بیرون نگاه می‌کند. دانه‌های ریز برف با شدت می‌بارند.
می‌گوید: "فردا، حجم سفید لیز".

می‌پرسم: آرزوها؟

- خود را می‌بازند
- در هماهنگی بیرحم هزاران در
- بسته؟

- آری، پیوسته بسته، بسته

- خسته خواهی شد
- کار ... کار؟

- آری، اما در آن میز بزرگ دشمنی مسکن دارد...
- زندگی؟

سیگاری آتش می‌زند.

- زندگی شاید افروختن سیگاری باشد، در فاصله رخوتناک دو
هماغوشی...

و دوباره به آغوش من برمی‌گردد. چشمانش را در چشمان من
می‌دوزد و می‌گوید:

"زندگی شاید آن لحظه‌ی مسدودیست که نگاه من، در نی نی
چشمان تو خود را ویران می‌سازد."

سینه‌ام از عطر تنش که بوی افاقی‌ها را می‌دهد پر می‌شود. یاد
یکی از شعرهای فروغ، آن دختری که در ایران می‌شناختم،
می‌افتم و می‌گویم: "ای شب از رویای تو رنگین شده / سینه‌ام از
عطر توام سنگین شده".

فروغ می‌گوید: "من هم فروغ، آن دختری که تو در ایران
می‌شناختی، را می‌شناسم. او دیگر اینطوری شعر نمی‌گوید.
چند وقت پیش بود که می‌گفت: "امروز همه چیز عوض
شد...".

بعد لحظه‌ای خاموش می‌ماند. اما گویی ناگهان خرگوش ناآرام
شادی میان مردمک چشمهاش می‌پرد. با شیطنت می‌پرسد:
"راستی، می‌توانم فردا برای رفتن به محل نمایش فیلم ماشینت
را قرض کنم؟ من رانندگی را خیلی دوست دارم".
— حتماً. اما ای کاش می‌توانستم آن چه را که اتفاق خواهد افتاد
مانع بشوم.

بدون آنکه حرف من را شنیده باشد ادامه می‌دهد: "از دیدار تو
خیلی خوشحالم. نمی‌توانستم تصورش را بکنم که می‌آیم اینجا
اینطوری تصادفی با یک هموطن آشنا می‌شوم. دلم می‌خواهد
فردا برایت هدیه‌ای بگیرم. چه می‌خواهی؟"

می‌گویم: "یک دریچه که از آن به ازدحام کوچه‌ی خوشبخت
بنگرم". و بعد با اینکه حالا می‌دانم که فروغ دیگر آنطوری شعر
نمی‌گوید، یکی از شعرهای قدیمی اش را که خیلی دوست دارم
زیر لب زمزمه می‌کنم: "همه شب با دلم کسی می‌گفت/
سخت آشفته‌ای ز دیدارش / صبحدم با ستارگان سپید / می‌رود،

می رود، نگهدارش". و به خواب می روم.

با صدای پای پستچی که شتابزده از راه پله ها بالا می آید بیدار می شوم. فروغ رفته است. پستچی نامه ها را به داخل آپارتمان می اندازد. بلند می شوم. از پنجره به بیرون نگاهی می اندازم. برف سنگینی باریده است. از اتاق خواب به هال می روم. فروغ با ماتیک روی آینه‌ی قدی کنار در نوشته: "پرواز را بخاطر بسیار، پرنده مردنی است".

نامه ها را از روی زمین بر می دارم. قبض کرایه خانه و نامه‌ای از بنگاه انتشاراتی بونی یرش**. با عجله آن را باز می کنم. "... ما مایل به چاپ ترجمه‌ی اشعار فروغ به سوئی هستیم...". تصمیم می گیرم تا فرا رسیدن ساعت چهار بعد از ظهر در خانه بمانم و شعرهای فروغ را دوباره بخوانم.

"تو چه هستی، جز یک لحظه، یک لحظه که چشمان مرا می گشاید در برهوت آگاهی؟"

وقتی که ساعت چهار بار می نوازد، از طرف پلیس راهنمایی و رانندگی تلفن می کنند تا خبر را بدهنند. در جواب می گوییم: "سفر حجمی در خط زمان و به حجمی خط خشک زمان را آبستن کردن، حجمی از تصویری آگاه که ز مهمنانی یک آینه بر می گردد و بدینسانست که کسی می میرد و کسی می ماند". گوشی را می گذارم. از پنجره می بینم که دانه های برف چون کرکی نرم، آرام شروع به باریدن کرده اند. مدتی خیره بر جا می مانم.

بعد به مادرم که در کانادا تازه از خواب بیدار شده، تلفن می کنم. می گوییم: "دیگر تمام شد، همیشه پیش از آنکه فکر

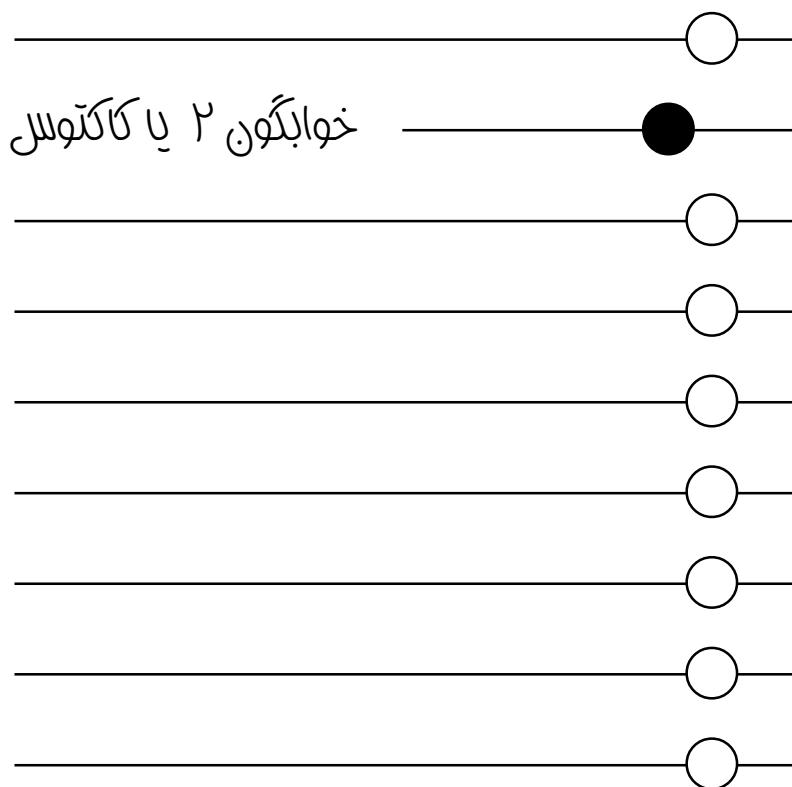
کنی اتفاق می افتد، باید برای روزنامه تسلیتی بفرستیم..." .

نگارش نخست ۱۹۹۴، ویراستاری پایانی ۱۹۹۹

* نام یکی از میدانهای بزرگ در شهر یوتہ بوری، سوئد

** منظور دهه‌ی شصت میلادی برابر با دهه‌ی چهل خورشید است

*** نام یکی از بزرگترین ناشرین کتاب در سوئد

خیابان آرام است و سرد. ابر ضخیم خاکستری جایی برای آبی آسمان نگذاشته و بر روی زمین نیز همه چیز را به رنگ خاکستری درآورده است. به چنین روزی انسانها، فرورفته در غمی ناآشنا، هر کدام موجودی غیر از همیشه اند.

دستهایم هر چه بیشتر در جیوهای شلوارم به دنبال گرم شدن فرو می‌روند و نگاهم هر چه بیشتر در چشمان عابران، به جستجوی همراهی، خیره می‌شوند.

از دور می‌آید. گیسوانش، چشمانش، راه رفتنش، همه چیزش معمولی می‌نماید به غیر از آنچه که نگاه من را در میان خیل آدمها به او می‌کشاند.

به هم رسیده ایم.

- ببخشید، ساعت چند است؟

- هنوز برای به هم رسیدن و با یکدیگر بودن زمان باقی است. شگفت زده به من می‌نگرد. متعجب از یافتن کسی که به دنبالش می‌گشته و اینچنین بدون ریا ...

الو ... سلام فرهاد، چطوری؟ ... من هم خوبم. چه خبر؟ ... آره ... من هم سرم شلوغه. خب؟ ... کی؟ ... یکشنبه؟ ... ساعت چند؟ ... نمیدونم، آخه جلسه برای چی دوباره؟ ... بابا، من از

موقعی که عضو این انجمن قلم شدم دیگه وقت داستان نوشتن ندارم ... آره درسته، می دونم مهمه ... حالا دعوا نشه دوباره؟ ... خیله خُب، سعی می کنم بیام. خونه‌ی شما دیگه؟ ... خُب ... باشه. ... خداخُظ.

شگفت زده به من می نگردد. متعجب از یافتن کسی که به دنبالش می گشته و اینچنین بدون ریا پیدایش کرده است.
می پرسد: کجا می روی؟
- هر سو که ما می رویم.
حالا مدتی است که با هم راه افتاده ایم و سکوت پیوندمان می دهد. هیچکدام نیاز ...

الو، سلام ... خوبم. تو چطوری؟ ... آره، کارم زیاده ... درسات چه جوری پیش می ره؟ ... خیلی خوبه ... من؟ هیچی. نشستم دارم یه داستان می نویسم ... نه. حوصلشو ندارم. می خوام امشب این داستانو تmom کنم. ... دوست دختر؟ نه. تو از بُس اعصابمو خرد کردی که دیگه فعلا حالشو ندارم ... خیله خُب ... خیله خُب من هم اعصاب تو رو خرد کردم ... بیای اینجا؟ نه. بیین من می خوام بشینم این کار رو تموم کنم. الان شیش ماه میشه که وقت نکردم چیزی بنویسم ... نه ... نه بیین ما باید یه کم از هم فاصله بگیریم. بیای اینجا کارمون به رختخواب می کشه، فردا هم دوباره پشیمون می شیم ... خیله خُب. حالا شاید هفته‌ی دیگه اگه خواستی بریم سینما ... باشه ... من هم دوستت دارم ... تو هم مواطن خودت باش ... خداخُظ.

حالا مدتی است که با هم راه افتاده ایم و سکوت پیوندمان
می دهد. هیچکدام نیاز به توضیح بیشتری نداریم.
و یا شاید هم از ترس اشتباه کردن است که رویای پر و بال
گرفته امان را به زمین فرا نمی خوانیم؟
- ساعت پرسیدن مؤبدانه ات بیگانه بود.
- و نگاه تو از دور بیگانه تر.
- چشمان من از بیم خطأ محتاطند.
- و سخن گفتن من از یأس شکست محتاطتر.
باور نمی کنم. به این سادگی باور نمی کنم ...

الو، سلام ... شما؟ ... کی؟ ... الهام؟ کدوم الهام؟ ... اـ کجایی؟
از کجا زنگ می زنی؟ ... از ایران؟ باورم نمی شه ... نه ...
آخه خیلی تعجب زده شدم، چونکه تو قرار بود تو داستان
بعدی م زنگ بزنی ... آره ... می دونی چند سال میشه؟ ... آره
من خویم. منو از کجا گیر اوردی؟ ... فرزاد؟ ... اونجاست؟
خُب بگو ببینم چی کار می کنی؟ ... آره؟! اسموشون چیه؟ ...
آفتاب و باران. چه اسمای قشنگی. ... من؟ نه هنوز. بعد از تو
دیگه عاشق هیچ کی نشدم. من هنوز هم فقط تو رو دوست
دارم ... باور کن ... آره ... اینجا؟ یه ده سالی میشه ...
هیچی. کار می کنم، درس می خونم ... خب تو بگو دیگه چه
خبر ... اـ هنوز یادته! برات لای کتاب نوشته بودم: گل قالی
برقصد زیر دامانش، بشوید بوسه ام گرد سفر از روی خندانش ...
آره ... تو هم پرسیدی: خوب حالا اگه شلوار پاش باشه چی؟
... نه. خب بچه بودم دیگه هنوز اون موقع. جرأت نکردم
بپوسمت ... آره ... آره یادمه. چی؟ باشه باشه ... حقماً ...

نامه بنویس. همه چی رو تعریف کن ... خیله خب باشه تو داستان بعدی م بیشتر با هم حرف می زنیم ... باشه خداافظ ... گوشی رو بده فرزاد ...

الو سلام فرزاد، چطوری مرد؟ ... من خوبم. تو خوبی؟ ... آره خیلی خوشحال شدم. از کجا پیداش کردی؟ ... جدی؟ خُب فتانه چطوره؟ ... از بچه دوم خبری نیست؟ ... خُب ... خُب ... من هم کار و زندگی ... نه بابا؟! ... خب اینجا هم مشکل زیاده .. نه. من ایران بیا نیستم ... باشه. یادم می مونه ... آره نامه ات دو سه ماه پیش او مد بالاخره ... نامه‌ی من رسید؟ ... داستانو خوندی؟ ... خوشت او مد؟ ... باشه ... باشه تو نامه برات مفصل می نویسم. گفته بودم که ... آره ... تو اون داستان هم اسمت رو اُرده بودم ... باشه حالا ایندفه اسم اصلیت رو می نویسم ... باشه دیگه می نویسم کیانوش ... نه. خیله خب حالا که الهام رو پیدا کردی تو داستانهام بهت نقش بد نمی دم ... خیلی خُب ... قربانت ... مرسی... باشه ... باشه پول تلفنت زیاد می شه ... حتماً ... خداافظ ... خداافظ.

باور نمی کنم. به این سادگی باور نمی کنم که او را که خیالش در همه‌ی لحظات زندگی ام حضور داشته بود، چنین یافته باشم. و او نیز باور نمی کرد.

- از کجا فهمیدی که من همان هستم؟

- تو همیشه چنین بوده ای.

دستش را در میان دستانم می گیرم.

- دستهایت گرم هستند.

- برای تو همیشه.

- و نگاه من برای همه غیر از تو بیگانه.
به خلوت پارک می رویم. با نشستن بر نیمکتی پیوستنمان را
جشن می گیریم و سرمای هوا برای تنها یی ما ...

* * *

- اه بابا؟! تو از کجا اومندی بعد از این همه سال؟ می دونی چقدر
انتظار یه چنین لحظه ای رو کشیدم؟ آخه من پنج سالم بیشتر
که نبود.

- من همیشه از تو اون قاب عکس نگات می کنم.

- من جز چند تا خاطره‌ی دور زیاد چیزی یادم نمی آد. اما
خوب یادم که صبحها زود پا می شدی دستهاتو می زدی پشتت
و می رفتی تو باغ قدم می زدی. من هم پا می شدم سراغتو
می گرفتم. بعد هم دستامو می زدم پشتم و می اومند دنبالت. حالا
چی شد الان یکهو تصمیم گرفتی بیای بیرون؟

- آخه دیدم دیروز بلیط کانادا گرفتی بری پیش مادرت گفتم قبل
از رفتن چند کلامی باهات حرف بزنم.

- خوب اونجا هم که قاب عکس ات هست. نمی شد اونجا بیای
بیرون؟

- اونجا هنوز وقتی نرسیده.

- چایی بیارم؟

- آره بیار یه استکان.

- استکان؟ اینجا تو سوئد استکان نداریم ما. برات تو لیوان
می آرم. اما بذار اول برات نوار مرضیه رو بذارم. دفعه‌ی پیش که
رفته بودم کانادا پیش مامان می گفت که از صدای مرضیه
خوشت می اومنده.

اینم چایی. آره، من هم تا از اونجا برگشتم رفتم نوار مرضیه رو

خریدم.

– آره اون موقعها مرضیه بود و دلکش و قمرالملوک و یکی دو تا دیگه. اندی و امیر آرام و چه می دونم فرامرز آصف و لیلا فروهر و معین و از این آدمها نبودند.

– از معین که نگو. وقتی می ره بالا منبر بدتر از آخوندها اشک مردم رو در می آره. اما این مرضیه هم دلخورمون کرد.

– چی کار کرده مگه؟

– نمیدونی؟ از ایران اومنه بیرون و شده بازیچه‌ی یکی از این گروهها. براش خیلی جاها کنسرت گذاشتند.

– عجب روزگاری شده دوران شما.

– آره دیگه این هم سهم ماست. راستی بابا اون قضیه‌ی ...

– اسمشو نیار پسر. فکرشو هم از سرت بیرون کن. می خواهی همین دو وجب خاکی رو هم که تو امامزاده عبدالله از همه‌ی دنیا برام باقی موند به توبه بشکن؟

– باشه صداشو هم در نمی آرم. اما چند وقت پیشها یه خواب عجیبی دیدم. خواب دیدم که سر همون قضیه که اسمش رو نمی آرم تو رو دستگیر کرده بودن و می خواستن دارت بزنن. همه می دونستن که تو بیگناهی اما کسی نمی تونس کاری بکنه. تو برای مردم شده بودی قهرمان. روزی که می خواستن اعدامت کنن همه عالم آمده بودن تماسا. همه ساكت و غمزده بودن. من هم چند متری تو وايساده بودم. دل تو دلم نبود. گلوم خشک شده بود. می خواستم داد بزنم اما نمی تونستم. اشکام داشتن سرازیر می شدن. یک عمر بی پدر زندگی کرده بودم و حالا که بالاخره پدرم دوباره زنده شده بود می خواستن اعدامش کنن. اما درست همون لحظه‌ای که جlad او مد جلو تا طناب دار

رو بندازه دور گردنت، من شدم تو. شکل و شمایلم شد مثل تو و طناب رو دور گردن خودم احساس کردم. من وحشتزده دست و پا می زدم و نمی خواستم بمیرم. همون موقع بود که از خواب پریدم.

- تو زیادی فکر میکنی پسر.

- شاید. نمی دونم چرا اینطوری شدم. یه چایی دیگه بیار؟

- آره بیار.

- خوب این هم یه چایی دیگ... اه بابا؟! کجا رفتی؟ بابا؟!

به خلوت پارک می رویم. با نشستن بر نیمکتی پیوسته‌مان را جشن می گیریم و سرمای هوا برای تنها‌یی ما بودن دیگران را مانع می شود.

چشمانمان در نگاه غوطه می خورند و لبها‌یمان به روی هم می لغزنند. تنها‌ی سوزانمان به یکدیگر گرما می بخشنند و سردی هوا را به هیچ می انگارند.

- ما راهی دراز و چند سویه می رویم...

- و مباد که سکون بازمان بدارد.

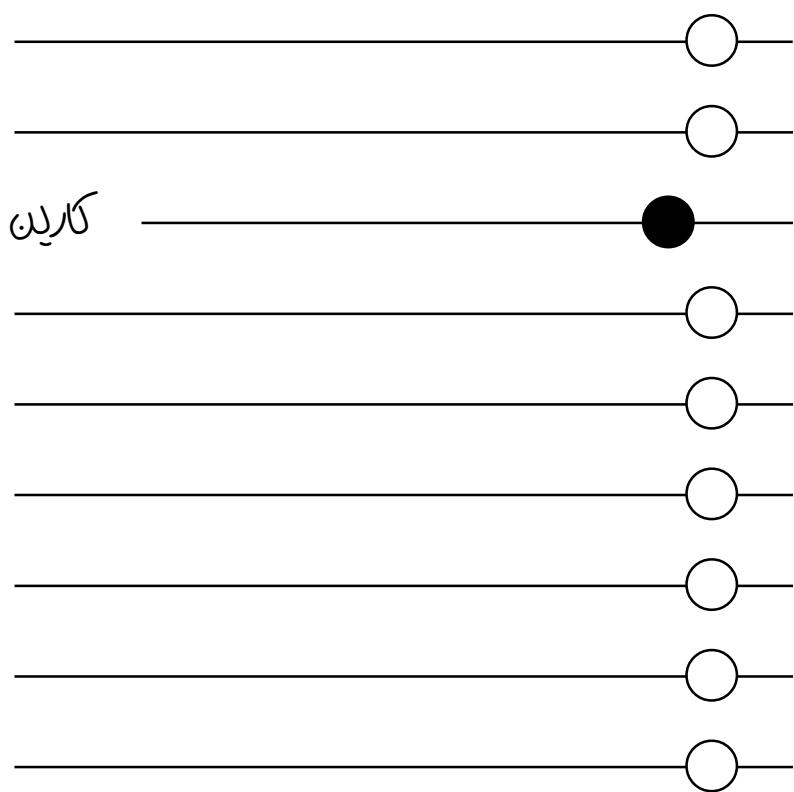
زمان گذشته است و به فردا نزدیکتر...

- خانه‌ی من نزدیک است.

- و من میهمان تو می شوم.

الو ... سلام محمد، ا، بیخشید دنیس، هنوز به اسم جدیدت عادت نکردم. حالت چطوره پسر؟ ... آره من هم خوبم ... هیچی. خبر خاصی نیست. مدرسه‌ات تمام شد؟ ... چه خوب ... از نصیر؟ نه، دو سه هفته‌ای میشه ازش خبر ندارم. تو چی؟ ...

خُب ... من نشستم دارم یه داستان می نویسم، اما هی یا تلفن زنگ میزنه یا ... خب شنبه شبه که باشه؟ من الان هیچی برام مهم نیست جز اینکه این داستان رو تموم کنم ... درباره ی چیه؟ درباره ی ملاقات یک دختر و پسر که همینطوری توی خیابان با هم آشنا می شن و بعد ... کجا؟ ... کاکتوس؟ ... هموزجایی که پارسال رفته بودیم، موسیقی آمریکای لاتینی می زدن؟ ... خُب حالا ببینم چی می شه ... آخه چند خط دیگه نمونه بیشتر ... خُب ... بدم نمی گی ها... آره خُب همه شنبه شبها می رن بیرون خوش می گذروند اما من ... آره ... آها ... آره خوب بدم نمی گی ها ولی ... راست می گی اصلاً من عقلم کم شده انگار، به جای اینکه برم بیرون، یکی رو پیدا کنم عاشقش بشم اینجا نشستم دارم داستان عشقانه می نویسم ... باشه باشه ... اصلاً ولش می کنم ... چی می شه مگه؟ آخر داستان رو هم می ذارم به عهده ی خواننده ها که خودشون حدس بزنن. باشه ... الان لباس می پوشم راه می افتم ... باشه، فعلًاً خداوظ.

کارین

وقتی بیرون آمدیم، گفت دستت را می‌گیرم. و دستم را گرفت. هوا سرد بود. دست کارین گرم بود. از نیمه شب دو ساعت گذشته بود. دست کارین کوچک بود. بازدم نفسها، گرم و سفید بود. شب، سرد و تاریک بود. دست کارین نرم بود. کارین دوست دختر سابق توماس بود و دستش حالا توی دست من بود. توماس دوست من بود و دست من حالا تو دست دوست دختر سابقش بود. من دوست توماس بودم و توماس حالا یک قدم پشت سر ما بود.

تاکسی گرفتیم. خانه‌ی توماس، دوست من، و خانه‌ی کارین، دوست دختر سابق توماس و دوست دختر آینده من و خانه‌ی من، دوست پسر آینده‌ی دوست دختر سابق توماس، هر سه در یک محله‌ی شهر بود.

خانه‌ی توماس اولین خانه‌ی سر راه بود. توماس از تاکسی پیاده شد و به ما شب بخیر گفت. خانه‌ی من دومین خانه‌ی سر راه بود. وقتی رسیدیم کارین پرسید: خسته‌ای؟ خسته بودم. گفتم: نه. کارین پرسید: یک فنجان

چایی دعوتم می کنی؟ از تاکسی پیاده شدیم و به راننده شب بخیر گفتیم. هوا سرد بود. دست کارین تو دست من عرق کرده بود.

توی خانه گرم بود. چایی درست کردم. روی کاناپه نشستیم و چای خوردم. من خسته بودم. دراز شدم. سرم را گذاشتیم روی پاهای کارین. پاهای کارین گرم بود. کارین پرسید: کارت چیه؟ گفتم: دزدی جواهرات. کارین خندهید. پرسید: دیگه چه کار بلدی؟ گفتم: شعر می نویسم. کارین گفت: یک شعر برام بخوان. گفتم: فردا. خسته بودم. گفتم: بخوابیم. کارین رفت توالت. بعد آمد بیرون و رفت تو اتاق خواب. من رفتم توالت. بعد آمدم بیرون و رفتم تو اتاق خواب. کارین لباسهایش را درآورده و زیر لحاف دراز کشیده بود. من هم لباسهایم را در آوردم و رفتم زیر لحاف. بدن لخت من به بدن لخت کارین ساییده شد. دست کشیدم به تنفس. تن کارین داغ بود. دست کشیدم به پستانهایش. پستانهای کارین داغ بود. لبهایم را گذاشتیم روی لبهایش. لبهای کارین داغ بود. زبانم را کردم توی دهانش. توی دهان کارین داغ بود. دست کشیدم به پستانهایش. پستانهای کارین نرم بود. دستم را بردم وسط پاهایش. وسط پاهای کارین خیس بود. با انگشتانم شروع کردم به بازی با وسط پاهایش. وسط پاهای کارین داغ بود.

کارین کارین

آسمان دوباره آبی شده بود. بادها نسیم، ابرها تکه تکه و

سپید شده بودند. چشم دوباره سبز می‌دید. گوش دوباره آواز پرنده‌ها را می‌شنید. دستها در دست، پاهای در رقص بودند.

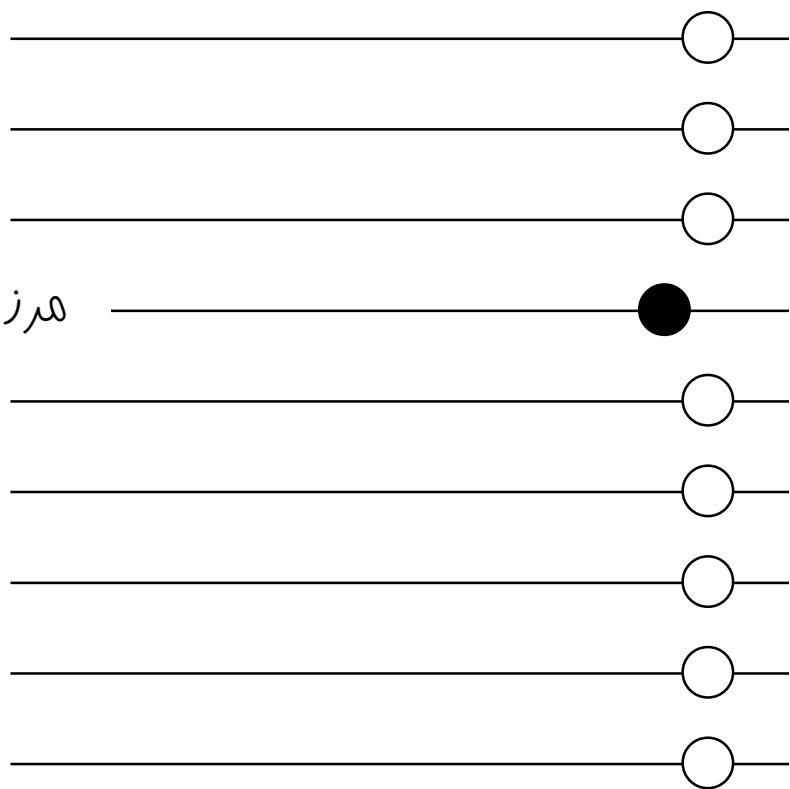
من و کارین می‌رفتیم گردش در جنگل. کارین و من می‌رفتیم آب تنی در دریاچه. من و کارین می‌رفتیم پیاده‌روی. کارین و من می‌رفتیم دوچرخه سواری.

کارین می‌آمد خانه‌ی من. من می‌رفتم خانه‌ی کارین. کارین به من زنگ می‌زد. اگر خانه نبودم پیغام می‌گذاشت. من به کارین زنگ می‌زدم. اگر خانه نبود پیغام می‌گذاشت. من می‌خندیدم. من سوت می‌زدم. من آواز می‌خواندم. من به همه سلام می‌کرم.

کارین کارین کارین

کارین از فغان اوج به هق هق گریه افتاد. کارین خاموش نشست و چشمانش را بست. کارین هیچ نگفت و رفت. کارین زنگ زد. کارین نمی‌دانست. کارین نمی‌خواست. کارین نمی‌دانست چه می‌خواست.

کارین می‌دانست که می‌خواست تنها باشد. کارین می‌خواست با من دوست باشد. کارین می‌خواست با من تنها دوست باشد.

دختر جوان، بیدار شده از خوابی ژرف گویی، هر روز صبح با گامهایی آهسته سوار اتوبوس می‌شد. چشمانش را پرسش کنن ا به این سو و آنسو می‌چرخاند و نگاهش را به روی مسافرین خوابزده اتوبوس می‌لغزاند.

مرد، هر روز او را با نگاهی شیفته از دور تماشا می‌کرد.

"بیشتر از این چی می‌خوای؟ زندگی یعنی چی؟ همین چند دقیقه‌ای که هر روز صبح در اتوبوس می‌بینیش بهترین لحظات روزت هستن. دقیه اش فقط گذران عمره و دیگه هیچ."

مرد هر روز ساعت شش و نیم از خواب بیدار می‌شد. صبحانه، زان و پنیر و قهوه می‌خورد. و پس از ترک خانه همیشه سوار اتوبوس ساعت هفت و بیست و نه دقیقه می‌شد. در هوای بارانی و یا آفتابی. در زمستان و یا تابستان.

"تازه داری دوباره خودتو پیدا می‌کنی. داری دوباره آرام می‌گیری. زبان اینها رو خوب یاد گرفتی. کار پیدا کردي. چند تا هم دوست و آشنا داری. می‌خوای دوباره همه چی رو به هم بریزی؟"

اما گاهی اوقات تنها یی و دلتانگی همچو وزنه‌ای سنگین او را به اعمق زندگی گذشته اش فرو می‌برد. احساسات انبساطه شده در درونش لجام گسیخته بیرون می‌زند و تن به کمندی عقلانی نمی‌دادند.

مادر می‌گفت: "یک کلام بگو و خودتو نجات بدء پسرم. شب و روز کارم شده اشک ریختن. دیگه دارم دیوانه می‌شم. بابات زمین گیر شده". و فریبا از پشت قاب زنگار گرفته‌ی خاطراتش گاهی لبخند می‌زد و گاهی همچنان دور می‌شد.

"خوب اگه می‌خوای خودکشی بکنی بکن. اما صبر کن. به خودت مهلت بدء. مگه الان سی و پنج سالست نیست؟ خوب به خودت بگو خودکشی می‌کنم اما پنجاه سال دیگه. چیزی رو که از دست نمی‌دی. صبر کن ببین چی می‌شه؟"

مرد بدرستی به یاد نمی‌آورد که چه موقع برای اولین بار متوجه دختر جوان شده بود. اما با گذشت زمان، وجود دختر هر چه بیشتر در متن نامشخص ذهنش واضح می‌شد و شکل آرزویی برای پرکردن خالی روح اش را می‌یافتد. گذشت یک روز بدون دیدن دختر برای او همچو خیره شدن در قابی خالی در جستجوی تصویر آرامش شده بود.

دختر جوان نیز متوجه مرد شده بود و با نگاههای خود به او کنیکاوی نشان می‌داد. هر بار که مرد چشمانش را در چشمان او می‌دشت، دختر به لبخندی ناپیدا می‌شکفت. لبخندی که گویی همزمان هم پرسش بود و هم پاسخ.

"جرات می کنم امروز جلو بروم باهاش صحبت کنم؟"
"چرا که نه؟ حتماً امروز باید این کار رو بکنی. منتظر
چی هستی؟"

"آخه من دیگه سنی ازم گذشته. بین موهای سرم همه
ریختن. دختره از من خیلی جوونت‌ره. تازه اگه موقع
حرف زدن دستپاچه بشم و غلط صحبت کنم چی می شه؟"

روزها از پی یکدیگر می آمدند و همچو حلقه‌های زنجیر
به دور مرد قلاب می شدند. حس زیبای دیدن دختر حالا
دیگر برای مرد تبدیل به زجر روبرو شدن با ناتوانی اش
شده بود. همه چیز در فاصله‌ای به نزدیکی چند کلام
قرار داشت. اما مرد جرأت نمی کرد کلمه‌ای به زبان آورد.
نه دیگه طاقت نداری. انگار فلچ شده‌ای. برای کسی هم
که نمی‌تونی تعریف کنی. از خودت خجالت می‌کشی. باید فراموش
کنی. باید به دنیای تنها اما آرام خودت برگردی."

مرد عادتها روزانه اش را تغییر داد. صبحها دیرتر سوار
اتوبوس می‌شد تا با دختر جوان روبرو نشود. سعی
می‌کرد خود را مشغول کند تا حتی لحظه‌ای وقت فکر
کردن به دختر را نداشته باشد. اما تصویر دختر لحظه‌ای
از جلوی چشم‌مانش دور نمی‌شد. فکر دختر همیشه به
جربان سیال ذهنش شبیخون می‌زد و او را رها نمی‌کرد.

مرد، پیش از این آشنایی از دور با دختر، فکر می‌کرد که
دوباره به زندگی عادی‌ای که بتواند به او آرامش ببخشد
بازگشته است. او پس از ترک کشور خود و اقامت
گزیدن در کشوری دوردست و بیگانه، مدت‌ها با ترس و

اضطراب ناشی از آینده‌ای نامعلوم، زندگی سالهای نحس‌تیین اقامتش در کشور جدید را به دشواری گذرانده بود. آشنا شدن با جامعه‌ای دیگرگون و تلاش فهمیدن ارزش‌های متفاوت هموطنان جدیدش او را دچار بحران هویت کرده بود. پس از این آشوب درونی دوباره انسانی تمام شدن سخت و ناممکن می‌نمود. اما گذشت زمان آرامشی نسبی را به او بازگردانده بود. زبانی دیگر یاد گرفته، کار پیدا کرده، دوستانی دیگر یافته بود و بتدریج به زندگی جدیدش خو گرفته بود.

و حالا این دختر، فکر این دختر امیال نهفته‌ی مرد را از زیر پوشش برف زمستان زودرس زندگی اش به بیداری فراخوانده بود و احساسات او را به بازیگوشی بهاری دعوت می‌کرد.

تهران ۲۲ بهمن ۱۳۶۷

امیدوارم که خوب و سرحال باشی. می‌دانم که مدت‌هاست نامه‌ات را بی‌جواب گذاشته‌ام. اما شاید با نوشتن این چند خط...

همانطور که قبلاً برایت نوشته بودم من فریبا را بعد از مدت‌ها تصادفی در یک مهمانی دیدم. می‌دانم که تو هنوز هم بعد از گذشت سالها عشق فریبا از سرت بیرون نرفته است. برای همین دیگر از فریبا چیزی برایت در نامه‌هایم ننوشتم. اما من و فریبا الان دو سالی می‌شود که با هم رفت و آمد می‌کنیم و تصمیم گرفته‌ایم تا در بهار آینده ازدواج کنیم.

خودت خوب می‌دانی که وقتی هر دوی ما سالهای آخر دبیرستان را می‌گذراندیم من هم اگر از تو نه بیشتر دست کم به اندازه‌ی تو فریبا را دوست داشتم...

"چرا جرات نکردی؟ چرا هیچوقت به فریبا نگفته‌ی که دوستش داری؟ حالا قراره با بهترین دوست ازدواج کنه. اگر زبانت را به بازگویی احساسات گشوده بودی شاید الان با هم گذران زندگی می‌کردید. آن موقع که هنوز جوان بودی و فریبا هم هنوز دختر جوانی بود ... دختر جوان؟ جوان؟"

"اونروز یادت می‌آد که از مرز گذشتی؟ که گفتی دیگه نمی‌خوای بمونی؟ که گفتی می‌ری اگر چه آینده نامعلوم باشه." مرد تصمیم گرفت که از مرز رویاهایش بگذرد. مرد تصمیم گرفت که احساساتش را برای دختر جوان بگوید. مرد تصمیم گرفت که دوباره اتوبوس ساعت ساعت هفت و بیست و نه دقیقه را سوار شود تا بتواند دختر جوان را ببینند. مرد ساعت را طوری تنظیم کرد که صبح بتواند به موقع بیدار شود.

زنگ ساعت مرد را از خواب و رویا بیرون کشید. او با چشم انداخته مدتی به آنچه که تصمیم گرفته بود انجام دهد.

مرد هنوز در رختخواب بود که صدای باز شدن در آپارتمان به گوش رسید. مرد با شگفتی آمیخته با ترس در رختخواب نیم خیز شد. مرد همه تن چشم و گوش بود که دختر جوان وارد اتاق خواب شد.

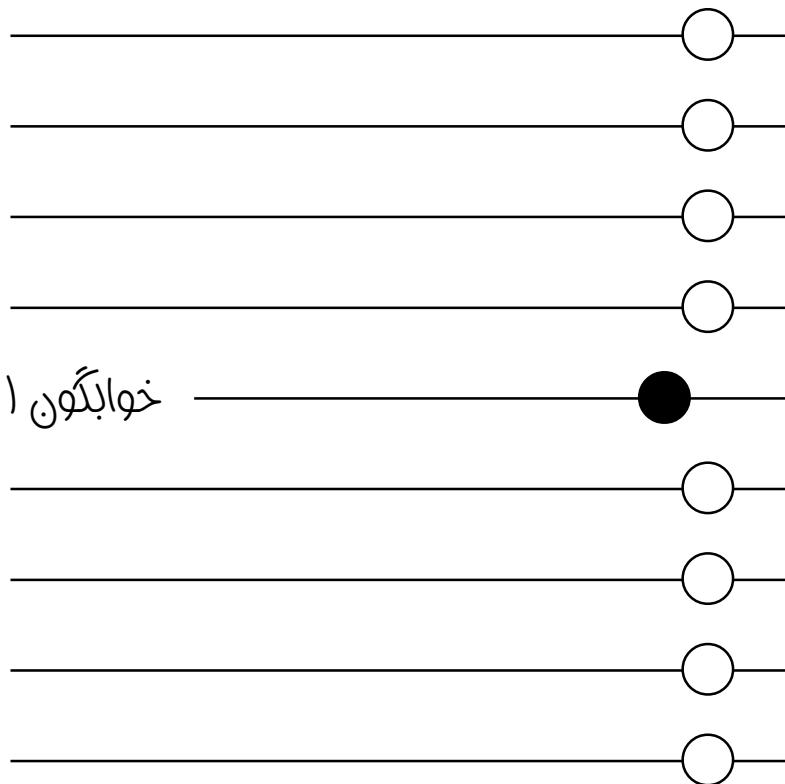
دختر جوان با چشم اندازی که هم پرسش بود و هم پاسخ بود، به مرد نگاهی انداخت. بعد بدون گفتن کلامی تنش را از لباسهایش رها کرد، به سوی تخت رفت و

پهلوی مرد دراز کشید.

مرد گرم شد. در رگهایش سیلاب خون جاری شد. زبانش واژه‌ها را از یاد برداشت. بازوانش آغوش شدند و دستانش دختر جوان را به سوی خود فشردند. مرد چشممانش را به چشمان دختر دوخت، در او رها شد و لبهایش را بوسید.

از آن پس مرد دیگر هرگز خواب دختر جوان را ندید.

این داستان ترجمه و ویراستاری شده‌ی متئی است که برای نخستین بار در سال ۱۹۹۴ به سوئدی در مجموعه داستان "Väggarna har öron" چاپ شد.

خیابان آرام است و سرد. ابر ضخیم خاکستری جایی برای آبی آسمان نگذاشته و بر روی زمین نیز همه چیز را به رنگ خاکستری درآورده است. به چنین روزی انسانها، فرورفته در غمی ناآشنا، هر کدام موجودی غیر از همیشه اند.

دستهایم در جیوهای شلوارم به دنبال گرم شدن هر چه بیشتر فرو می‌روند و نگاهم در چشمان عابران، به جستجوی همراهی، هر چه بیشتر خیره می‌شود.

از دور می‌آید. قیافه اش، راه رفتنش، همه چیزش معمولی می‌نماید به غیر از آنچه که نگاه من را در میان خیل آدمها به او می‌کشاند.

به هم رسیده ایم.

- ببخشید، ساعت چند است؟

- هنوز برای به هم رسیدن و با یکدیگر بودن زمان باقی است.

شگفت زده به من می‌نگرد. متعجب از یافتن کسی که به دنبالش می‌گشته و اینچنین بدون ریا پیدایش کرده است.

می‌پرسد: کجا می‌روی؟

- هر سو که ما می‌رویم.

حالا مدتی است که با هم راه افتاده ایم و سکوت پیوندمان

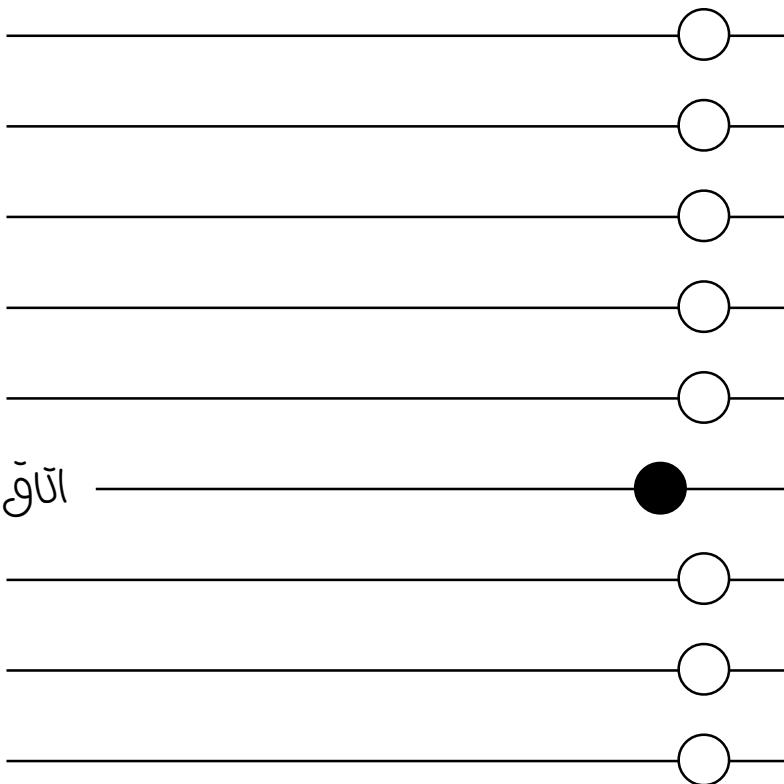
می دهد. هیچکدام نیاز به توضیح بیشتری نداریم.
 و یا شاید هم از ترس اشتباه کردن است که رویای پر و
 بال گرفته امان را به زمین فرا نمی خوانیم؟
 - ساعت پرسیدن مؤدبانه ات بیگانه بود.
 - و نگاه تو از دور بیگانه تر.
 - چشمان من از بیم خطأ محتاطند.
 - و سخن گفتن من از یأس شکست محتاطتر.
 باور نمی کنم. به این سادگی باور نمی کنم که او را که
 خیالش در همه‌ی لحظات زندگی ام حضور داشته بود، چنین یافته
 باشم. و او نیز باور نمی کرد.
 - از کجا فهمیدی که من همان هستم؟
 - تو همیشه چنین بوده ای.
 دستش را در میان دستانم می گیرم.
 - دستهایت گرم هستند.
 - برای تو همیشه.
 - و نگاه من برای همه غیر از تو بیگانه.
 به خلوت پارک می رویم. با نشستن بر نیمکتی پیوستنمان
 را جشن می گیریم و سرمای هوا برای تنها یی ما بودن
 دیگران را مانع می شود.
 چشممان را در نگاه غوطه می خورند و لبها یمان به روی هم
 می لغزنند. تنها سوزانمان به یکدیگر گرما می بخشند و
 سردی هوا را به هیچ می انگارند.
 - ما راهی دراز و چند سویه می رویم...
 - و مباد که سکون بازمان بدارد.
 زمان گذشته است و به فردا نزدیکتر.

- خانه‌ی من نزدیک است...

- و من میهمان تو می‌شوم.

سرش در آغوش من، موی رهایش بازیچه‌ی انگشتانم و
لبهایمان گویای واژه‌هایی است که هنوز برای ابراز ساخته
نشده‌اند. شب، تمام شب به نزد یکدیگر نجوا کردیم.

شب، تمام شب یگانه بودیم.

پیش از آنکه به خودم بیایم و بتوانم واکنشی نشان دهم، به داخل اتاق هلم دادند و در را به رویم قفل کردند.

لامپ کم سویی که از وسط سقف بلند اتاق آویزان بود تنها منبع روشنایی بود. اتاق خالی بود. تنها یک ساقه علف در گوشه ای از کف سرد و سیمانی اتاق بیرون زده بود. دیوارها دود زده بودند و هیچ پنجره ای در آنها ننشسته بود. با اینحال می شد بیرون را دید. نور لامپ از دیوارها بیرون رفته و تاریکی شب را در بیرون اتاق تا شعاع چند متری به عقب رانده بود.

نمی دانستم چرا من را به آنجا برده بودند و یا چه وقت می توانستم از آنجا بیرون بیایم. زمان می گذشت و من برای اندازه گیری اش حتی ساعت به همراه نداشتم. پس از گذشت مدتی که نمی دانم چه مدتی بود حس گذشت زمان را از دست دادم. دیگر نمی دانستم شب بود یا روز.

کاری نداشتم بکنم. روی زمین می نشستم و به ساقه‌ی علف و یا به دیوارها نگاه می کردم. گاهی اوقات صدای آدمهایی را که از تاریکی بیرون می آمدند و از دایره‌ی نورانی دور اتاق می گذشتند می شنیدم. آنگاه آنها را قبل از آنکه دوباره درون تاریکی ناپدید شوند تماساً می کردم.

یک روز، شاید هم شب، پسر کوچکی که دست پدرش را گرفته

بود از تاریکی بیرون آمد. پسرک چاق بود و شلوار کوتاهی به پا داشت. در دست دیگر شد، که در دست پدرش نبود، یک قیف درست شده از کاغذ روزنامه، پر از تخمه آفتابگردان داشت.

وقتی که جلوتر آمدند، پسرک من را دید و با صدای بلند شروع به خنده دن کرد. من را به پدرش نشان داد و گفت: "اه بابا اینو ببین!"

بعد همچنان که با دهان پر از گوجه سبز می خنده مدتی نزدیک دیوار اتفاق ایستاد. با خوردن هر مشت چس فیل اول نگاهی به من می انداخت و بعد نگاهی به پدرش.

من هم در حالیکه مثل او شروع به خنده دن کردم از روی زمین بلند شدم و به طرفش رفتم. پسرک دستش را دراز کرد و قیف زغال اخته را به طرف من گرفت. دستش از درون دیوار گذشت. دستم را جلو بردم اما قبل از آنکه بتوانم کمی چغاله بادام بردارم، پدر پسرک دست دیگر شد را کشید و او را با خود برداشت. گذشت زمان کند و خسته کننده ولی در عین حال آرامش بخش بود. هیچ کاری نمی کردم و کسی هم انتظار انجام دادن کاری را از من نداشت. یا به آنهایی که از درون تاریکی بیرون می آمدند نگاه می کردم و یا خودم را با داشت. علف سرگرم می کردم. دلم برای علف می سوت. چکار کرده بود که می بایست آنجا زندانی شود؟ شاید به آب احتیاج گاهگاهی جلو می رفتم و رویش تف می انداختم.

یک شب، یا شاید هم روز، وقتی که داشتم به روی علف تف می انداختم سنگینی نگاهی را از پشت سر به روی خودم احساس کردم. برگشتم و پیرمردی را دیدم که بالاتنه ای به جلو خم شده و ریش سفید بلندی داشت. پیرمرد نگاهی بازرسانه به

من و به محوطه‌ی روشن بیرون از اتاق انداخت و بعد درون تاریکی ناپدید شد. پس از آن روز، یا شب، گاهی اوقات می‌دیدم‌ش که از تاریکی بیرون می‌آمد، جعبه‌ای را بر زمین می‌گذاشت و بر روی آن چند پاکت سیگار می‌چید. بعد تا موقعی که همه‌ی سیگارها را بفروشد بدون آنکه چیزی بگوید همانجا روی زمین پشت جعبه می‌نشست.

کاری نداشتم بکنم. آمدن گاهگاهی پیرمرد و نشستن‌ش در روشنایی بیرون، به زندگی چهاردیواری ام تنوع داده بود. نگاه کردن به او به مشغولیتهایم اضافه کرده بود. اما امیدم به اینکه بتوانم پس از مدت‌ها با کسی حرف بزنم خیلی زود دوباره تبدیل به یأس شد. هر چه او را صدا می‌زدم و یا با دست به سویش اشاره می‌کردم فایده‌ای نداشت. پیرمرد ظاهراً صدای من را نمی‌شنید.

من اما می‌توانستم صدای او را بشنوم. یکبار جلو آمد و پرسید: "سیگار می‌خوای؟" هیجان زده از اینکه به حرف آمده است گفتم: "آره." بعد یک نخ سیگار آورد و از توی دیوار به من داد. از آن به بعد هر وقت که می‌آمد عادت داشت از من بپرسد که سیگار می‌خواهم یا نه و من هم همیشه سری به موافقت تکان می‌دادم.

یک روز، یا شاید هم شب، از درون تاریکی دختری بیرون آمد که پیراهنی بلند به رنگ آبی آسمانی به تن داشت. دختر نزدیک دیوار اتاق ایستاد و به من خیره شد. اما وقتی که صورتم را به طرفش برگرداندم و سعی کردم در چشمانش نگاه کنم، نگاهش را از من دزدید و سرش را به سوی دیگر چرخاند. بعد از او یک زوج جوان دست در دست یکدیگر به داخل

روشنایی آمدند و در فاصله‌ی کمی از موز تاریکی ایستادند. پسر با نگرانی نگاهی به اطراف انداخت. پیور مرد سیگارفروش که آنجا بود نمی‌توانست مایه‌ی مزاحمت باشد، دختر پیراهن آبی هم که نمی‌توانست در درس‌ری درست کند و من هم که پشت دیوار بودم. پسر جوان، دختر جوان را محکم به خودش چسباند. بعد دست خود را زیر دامنش برد و در حالیکه کپلهایش را می‌مالید برای مدتی طولانی او را بوسید. صدای نفسهای تنده بربیده اشان وقتی که داخل تاریکی شدند دیگر به گوش نرسید. وقتی که دوباره چشمانم را به چشمان دختر پیراهن آبی دوختم، به خود جرأت داد و لحظه‌ای به من نگاه کرد اما بعد ناگهان پشتتش را به من کرد و سراسیمه به سوی تاریکی دوید. وقتی که هنوز نیمی از بدنش در روشنایی بود لحظه‌ای ایستاد، دوباره از روی شانه اش نیم نگاهی به من انداخت و سپس در تاریکی ناپدید شد.

کاری نداشتم بکنم. وقتی که نه آنهایی را که از درون تاریکی بیرون می‌آمدند تماساً می‌کردم و نه با علف سرگرم بودم، روی زمین دراز می‌کشیدم و می‌خوابیدم. هر بار که از خواب بیدار می‌شدم سرم سنگین بود. همیشه مدتی طول می‌کشید تا بتوانم به یاد آورم کجا هستم و چه اتفاقی برایم افتاده است. همیشه پس از بلند شدن عادت داشتم به طرف علف بروم و روی آن بشاشم.

دختر پیراهن آبی گاهگاهی از درون تاریکی بیرون می‌آمد. همیشه با فاصله‌ی کمی، نزدیک دیوار اتفاق می‌ایستاد و اگر من به او نگاه نمی‌کردم او به من نگاه می‌کرد. یکبار وقتی که

آمد نزدیک دیوار در اتاق نشسته بودم. او درحالیکه صورتش را از من برگردانده بود دستش را محتاطانه از توی دیوار به سوی من دراز کرد. من دست او را به آرامی در دست گرفتم. آنگاه صورتش را برگرداند و با گونه‌های گل انداخته مدتی طولانی در چشمانم دلسوزانه نگاه کرد. بدنم زیر نگاهش گویی در کوره ای از آتش می‌سوخت. انگشت کوچک دست راستش را بوسیدم. چشمانش بزرگ و گرد شدند. کمی دیگر به من نگاه کرد و بعد هراسان به سوی تاریکی گریخت.

پیرمرد سیگارفروش که آنموقع آنجا بود جلو آمد و پرسید: "مشروب می‌خوای؟" گرمای دست دختر دهانم را خشک کرده بود، لبانم را ملتهد کرده بود. شیشه را که محتوی مایعی بیرونگ بود از پیرمرد گرفتم. شاید با نوشیدنش درونم خنک می‌شد.

پیرمرد به حرف آمد. پرسید: "چرا همیشه توی اتاق تو اینقدر تاریکه؟ این بیرون که همیشه روشنه". به جلو خم شده بود و بالاتنه اش از درون دیوار گذشته و به داخل اتاق آمده بود. و بعد ادامه داد: "اینجا پیش ما هیچوقت شب نمی‌شه. ما با خورشید قرارداد داریم. درسته که باید بهش پول بدیم تا اشتراک ما رو قطع نکنه اما تا حالا که اشکالی پیش نیامده". می‌خواستم چند کلامی در جوابش بگویم اما فایده‌ای نداشت. او نمی‌توانست صدای من را بشنود.

مشروب را خوردم و بعد خوابیدم. ساعت نداشتم تا ببینم چه مدت خوابیده بودم. اصلاً داشتن ساعت چه فایده‌ای می‌توانست داشته باشد دیگر؟ اما فکر می‌کنم مدت زیادی خوابیده بودم چونکه بزحمت می‌توانستم چشمانم را باز کنم.

از آنجایی که همیشه در اتاق با علف تنها بودم وقتی بیدار شدم بلافضلله متوجه وجود پاکت نامه‌ای شدم که روی زمین افتاده بود. بازش کردم.

"در فلان ساعت در فلان روز، فلان دختر و فلان پسر با هم ازدواج می‌کنند."

دهانم خشک بود. احساس ناخوشایندی که پس از بیداری از آن خواب طولانی داشتم با خواندن نامه شدت پیدا کرد. چه معنا داشت؟ ساعت فلان در روز فلان؟ من که ساعت نداشتم. دوباره دراز کشیدم. اگر خوابم می‌برد شاید موقعی که دوباره بلند می‌شدم می‌توانستم احساس کنم که بیدارم.

وقتی که دوباره بلند شدم و روی علف شاشیدم دیدم که در اتاق نیمه باز است.

چرا در را باز کرده بودند؟ آیا موقعش فرارسیده بود؟ می‌توانستم از اتاق بیرون بروم. اما اگر بیرون می‌رفتم شاید در تاریکی گم می‌شدم. ماندن در اتاق چندان هم بد نبود. دست کم می‌دانستم که چکار می‌توانستم بکنم و چکار نمی‌توانستم. توی اتاق روشن بود و دست کم می‌توانستم جلوی پایم را ببینم. علف را ببینم. دیوار را ببینم. چرا باید آنجا را ترک می‌کردم؟ در تاریکی شاید پایم به چیزی گیر می‌کرد و به زمین می‌خوردم.

اما کنجکاوی لحظه‌ای آرام نمی‌گذاشت. من به دنیای بیرون تعلق داشتم. از آنجا به اینجا آمده بودم. شاید همه چیز تغییر کرده بود. بدون آنکه بیشتر در دنیای افکارم غرق بشوم یک پایم را از اتاق بیرون بردم و پای دیگرم هم به دنبالش به روشنایی بیرون کشیده شد. چند دقیقه‌ای آنجا که پیرمرد سیگار مشروب فروش عادت داشت بساطش را پهن کند ایستادم و

به اتاق نگاه کردم. بعد جلو رفتم و به دیوار نزدیک شدم. خواستم همانطور که پیرمرد سیگار مشروب فروش دستش را از درون دیوار به داخل اتاق می‌برد دستم را از توی دیوار بگذرانم. اما نتوانستم. داخل اتاق را هم نمی‌توانستم ببینم. از اتاق دور شدم و پا درون تاریکی گذاشتم.

همه جا تاریک بود اما می‌توانستم ببینم. بعد از مدتی بی‌هدف راه رفتن دری را دیدم که در چارچوب خود بدون آنکه در هیچ دیواری نشسته باشد میان تاریکی ایستاده بود. در را باز کردم و وارد سالن بزرگ و درازی شدم. صدای آهنگ رقص فضای سالن را پر کرده بود. میزهای کوچکی که در کنار دیوارهای دو طرف سالن قرار داشتند از ظرفهای میوه و شیرینی پر بودند. همه‌ی آن آدمهایی که گاهگداری از درون تاریکی بیرون می‌آمدند و دوباره در آن ناپدید می‌شدند و من از داخل اتاق دیده بودمشان پشت میزها نشسته بودند. عروس و داماد در انتهای سالن پشت میز بزرگی در میان دسته‌های بزرگ گل نشسته بودند و به میهمانان لبخند می‌زدند. عروس با وارد شدن من صورتش را به طرف من برگرداند. نگاهش به من افتاد. پیراهن تور سفیدش ناگهان آبی آسمانی شد و بعد بدون آنکه نگاهش را از من بذد به سوی من خیره شد.

داماد به نظرم آشنا آمد. یکبار وقتی که دختر پیراهن آبی، به درون روشنایی آمده و به من خیره شده بود، او در فاصله‌ی کمی پشت سر دختر ایستاده و به او خیره شده بود. وقتی که من سرم را بالا کرده بودم، دختر سرش را از من برگردانده و نگاهش به پسر افتاده بود و پسر هم سرش را از او گردانده بود.

عروس لباس تور یقه باز سپید رنگی به تن داشت و الله درشت طلایی از گردنش آویخته بود. گونه هایش گل انداخته بودند. دختر پیراهن آبی از موقعی که انگشت کوچک دست راستش را بوسیده بودم و گونه هایش گل انداخته بودند دیگر برای خیره شدن به من نیامده بود.

پشت یکی از میزها پیرمرد سیگار مشروی فروش را دیدم. با سیگاری در گوشی لب نشسته بود و جعبه اش را هم در کنار خود داشت. به سوی او رفتم و در کنارش نشستم. پسرک چاق پشت میزی که در آن نزدیکی قرار داشت نشسته و دست پدرش را گرفته بود. در آن یکی دستش، که در دست پدرش نبود، یک شیرینی نیم خورده داشت.

وقتی که من را دید خنده ای کرد و به طرفم آمد. دستش را گرفتم تا یک شیرینی دیگر از ظرف روی میز به او بدهم. اما ترسید و شروع به جیغ زدن کرد. پدرش به سوی ما دوید و پسرک را با خود برد.

به پیرمرد سیگار مشروی فروش گفتم: "یک سیگار بدہ" و به پاکتهای سیگارش اشاره کردم. نگاهی خشم آلود به من کرد و گفت: "مگه تو کی هستی؟" تعجب زده از اینکه حالا می توانست صدای من را بشنود پرسیدم: "مگه ما دوستای قدیمی نیستیم؟" گفت: "من از این دوستای قدیمی زیاد دارم".

دیگر نمی خواستم آنجا بنشیم. از کنار میز او بلند شدم و بسوی عروس و داماد رفتم تا تبریک بگویم و آرزوی موفقیت بکنم. سالن بزرگ و دراز بود. بعد از مدت زیادی راه رفتن هنوز به نیمه هی سالن هم نرسیده بودم. احساس خستگی کردم. پهلوی زوج جوان که آنجا در کنار میزی نشسته بودند نشستم. پسر

یک دستش را دور گردن دختر انداخته و دست دیگرش را وسط پای او فرو کرده بود. وقتی به پشتی صندلی تکیه دادم دختر کمی به طرف من متمایل شد و رانش را به ران من چسباند. تمام وجودم گرم شد. پسر با دیدن آشوبی که در من به پا شد شروع به لبخند زدن کرد.

دوباره بلند شدم و به سوی عروس و داماد راه افتادم. سالن بزرگ و دراز بود. مدت زیادی طول کشید تا پس از گذشتن از کنار عده‌ای که مشغول رقصیدن بودند به انتهای آن برسم. به عروس سلام کردم. جوابم را نداد. داماد سرش را به سویی دیگر چرخاند و وانمود کرد که مرا ندیده است. چشمانم را در چشمان عروس دوختم و دوباره سلام کردم. اما در انتظار جواب، نگاهم به سوی سینه‌های برجسته اش که از یقه‌ی باز پیراهنش بیرون زده بودند کشیده شد. عروس متوجه خط نگاه من شد. چهره اش از عصبانیت سرخ شد اما چیزی نگفت. فکر کردم که شاید نمی‌توانند صدای من را بشنوند. دوباره گفتم: "بیخشید، فقط می‌خواستم..."

داماد رویش را به طرف من کرد و با عصبانیت گفت: "چیزی می‌خواستی؟" گفتم: "نه، فقط..." داماد فریاد زد: "این کیه دیگه؟ بیاین بندازینش بیرون..."

بدون اینکه چیز دیگری بگویم عروس و داماد را به حال خودشان واگذاشتیم. سالن بزرگ و دراز بود اما فقط چند لحظه طول کشید تا از میان آن بگذرم و به در برسم. از سالن میهمانی بیرون رفتم و در را محکم به هم زدم.

از میان تاریکی راه را پیدا کردم و به طرف اتاق برگشتم. وقتی

در را بستم متوجه شدم که قفل شکسته بود. حتماً می دانستند که دیگر به قفل احتیاجی نبود.

دراز کشیدم و خوابیدم. وقتی بلند شدم دیدم سر پیرمرد سیگار مشروب فروش از توی دیوار گذشته و آمده بود توی اتاق. با صدایی آرام پرسید: "می خوای یه چیز بهتر بهت بدم؟" گفتم: "آره." اما انگار دوباره صدای من را نمی شنید. با اینحال چیزی را که بهتر بود، آورد. آن را گرفتم و خوردم و دوباره خوابیدم. وقتیکه از خواب بیدار شدم احساس کردم که مدت زیادی خوابیده بودم. ساعت نداشتم که ببینم چند ساعت و یا چند روز خوابیده بودم. اصلاً داشتن ساعت چه فایده ای می توانست داشته باشد دیگر؟

پیرمرد سیگار مشروب یک چیز بهتر فروش هنوز آنجا ایستاده بود. از من پرسید که آیا چیزی می خواهم که باز هم بهتر باشد و من هم سرم را به علامت موافقت تکان دادم. آن چیزی را که باز هم بهتر بود گرفتم و خوردم و بعد خوابیدم. وقتیکه از خواب بیدار شدم احساس کردم که مدت زیادی خوابیده بودم. ساعت نداشتم که ببینم چند ساعت و یا چند روز خوابیده بودم. اصلاً داشتن ساعت چه فایده ای می توانست داشته باشد دیگر؟

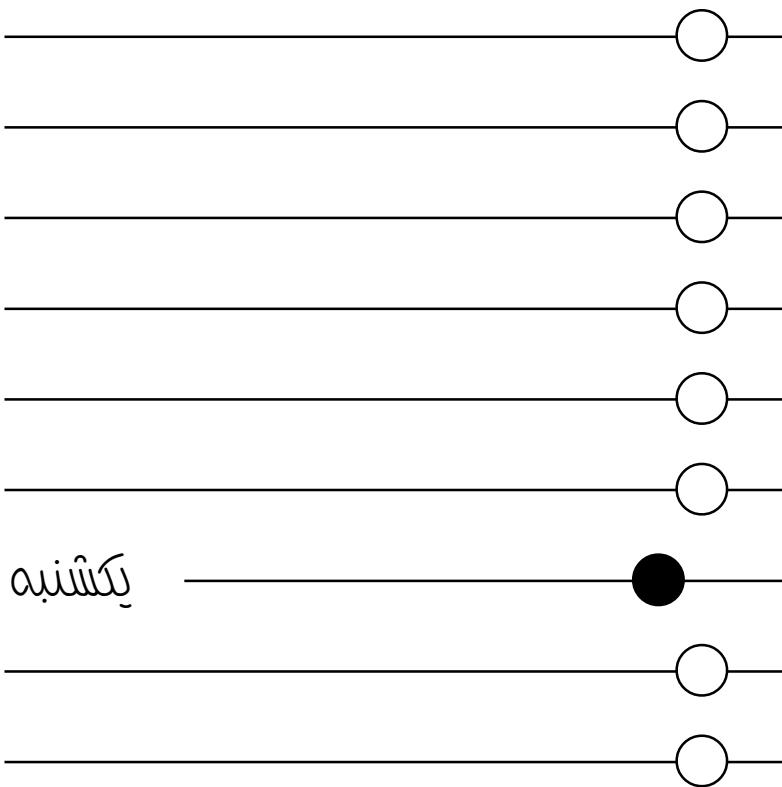
هر بار که بیدار می شدم پیرمرد سیگار مشروب یک چیز باز هم بهتر فروش آنجا ایستاده بود. چیزی را که باز هم بهتر بود می گرفتم، می خوردم و بعد بیشتر و بیشتر می خوابیدم.

یکبار که دوباره پرسید آیا چیزی که باز هم بهتر باشد می خواهم، از او پرسیدم: "چیزی نداری که بهترین باشد؟" او که حالا دوباره صدای من را می شنید جواب داد: " مثل چی؟" گفتم: " یه چیزی

که یه کاری بکنه که آدم موقع خوابیدن خواب ببینه". گفت: "آره
که دارم"، و آن چیز بهترین را آورد.

من به طرف علف رفتم و چند بار روی آن تف انداختم. آن
چیزی را که بهترین بود خوردم و بعد روی زمین دراز کشیدم و
خوابیدم. خیلی خوابیدم. خواب می دیدم که خوابیده بودم و
خواب می دیدم که خوابیده بودم و خواب می دیدم...

نگارش نخست (۱۹۸۰) ۱۳۵۸، ویراستاری پایانی ۱۹۹۹

بالاخره تصمیم‌م را گرفتم. ساعت یک و سی و دو دقیقه‌ی بعد از ظهر روز یکشنبه. اگر زمان و روز را انتخاب نکرده بودم حتماً بهانه‌ای پیدا می‌کردم تا انجام آن را کار را دوباره به تعویق بیندازم. اما حالا دیگر نمی‌توانم. اکنون دیگر موعد مشخصی وجود دارد که زمان قبل از یکشنبه ساعت یک و سی و دو دقیقه و زمان بعد از آن را از هم جدا می‌کند.

ساعت یک و سی و دو دقیقه را بدون هیچ فکر قبلی انتخاب کردم. ناگهان به فکرم رسید و به نظرم مناسب آمد. اما اگر بطور مثال ساعت هفت و سی و دو دقیقه‌ی صبح به ذهنم رسیده بود حتماً ساعت دیگری را انتخاب می‌کردم.

من انسان شب زنده داری هستم. شور زندگی آنگاه در وجودم بالا می‌گیرد که تاریکی شب جایگزین روشنایی روز شده باشد. آن موقع است که سیگاری روشن می‌کنم، از به سر آوردن یک روز دیگر زندگی لذت می‌برم و در اندیشه‌ی فردایی که خواهد آمد از احساسات متفاوت آکنده می‌شوم. آن موقع است که خودم را به دست اندیشه‌هایم، که من را در امتداد شب به سفری طولانی می‌برند، می‌سپارم. اگرچه می‌دانم خسته به مقصد صبح خواهم رسید و بیدار شدن از خواب برایم مشکل خواهد شد.

حتی آن کاری که قرار است روز یکشنبه انجام بشود نمی‌تواند

من را وادار کند تا صبح زود از خواب بیدار شوم. اما انجام آن کار را به دیروقت هم نباید موقول بکنم. اگر توانسته باشم از طول روز گذر بکنم دیگر هیچ چیز مفهومی نخواهد داشت. انتخاب روز، یکشنبه، با فکر و برنامه ریزی قبلی بود.

پنجشنبه شب قبل از خوابیدن، ساعت، همان ساعتی که روز یکشنبه زمان یک و سی و دو دقیقه را نشان خواهد داد، را برای زنگ زدن در ساعت شش و نیم صبح تنظیم خواهم کرد؛ گرچه که اگر حتی ساعت هفت بیدار بشوم به موقع به سر کارم خواهم رسید.

جمعه صبح با صدای ساعت بیدار می‌شوم اما مثل همیشه زنگ آن را قطع می‌کنم، چشم‌انم را می‌بندم و دوباره به خواب می‌روم. خوابی که سبک و نیم ساعته است. خوابی که در واقع خواب نیست اما بیداری هم نیست. در این دنیای خواب و بیدار است که خودم می‌توانم خوابهایم را شکل بدهم. خواب می‌بینم که بالاخره دختر آرزوهایم را پیدا کرده‌ام، نویسنده‌ی بنامی شده‌ام و یا ...

پس از بیرون آمدن از رختخواب و حاضر شدن به ایستگاه خواهم رفت و سوار اتوبوس که هنوز در ابتدای مسیر خود نسبتاً خالی است می‌شوم. در بهترین جای ممکن خواهم نشست تا بتوانم به راحتی شاهد پر و خالی شدن اتوبوس از انسانها باشم. بیشتر از هر چیز اما امیدوارم که "زیبای من" را یکبار دیگر پیش از یکشنبه ببینم. او همیشه دو ایستگاه پس از ایستگاه من سوار اتوبوس می‌شود. او و من با هم پیمانی پنهانی و بدون قید و شرط بسته‌ایم. ما هر روز یکدیگر را می‌بینیم و به خود اجازه می‌دهیم که به خیالات خود درباره‌ی هم‌دیگر به هر نحوی که

بخواهیم پر و بال بدهیم:

او حتماً از روز دوشنبه، یعنی از فردای یکشنبه، به بعد چند روزی در فکر من خواهد بود. دست کم تا زمانی که کسی دیگر دوباره جای من را در زندگی اش پر کند.

به کارخانه که می‌رسم از اتوبوس پیاده می‌شوم و به سوی ورودی اصلی می‌روم. از میان خیل کارگران و کارمندان می‌گذرم و خودم را به داخل ساختمان می‌رسانم. در سالن ورودی کارتمن را ساعت می‌زنم و سپس برخلاف کارگرها به سمت چپ، به سوی پلکان طبقه‌ی دوم می‌روم.

کارگرها باید برای رفتن به کارگاه‌هایشان به طرف راست بروند. گرچه که شاید بیشتر مایل باشند مثل من به طبقه‌ی کارمندان، که به خیالشان کار کردن در آنجا راحتتر است، بروند. شاید به همین دلیل بود که آنها چند سال پیش هنگامی که من طبقه‌ی دوم را رها کرده بودم تا در یکی از کارگاه‌ها کار کنم با چشممهای مشکوک من را نگاه می‌کردند. شاید نمی‌توانستند بفهمند چرا من می‌خواستم در مسیر مخالف آرزوهای آنها گام بردارم.

برای رسیدن به اتاق کارم در طبقه‌ی دوم باید از یک راه روی دراز بگذرم. برای آنکه مجبور نباشم به همکارانم، که اتاقهایشان در دو طرف راه رو قرار دارد، سلام بکشم سرم را به هیچ طرف نمی‌گردانم و فقط مستقیم به جلو نگاه می‌کنم. اما از گوشه‌ی چشممانم می‌بینم که همکارانم با دیدن من سرشان را به پائین می‌اندازند و خودشان را مشغول نشان می‌دهند. من قدمهای بلندتری برمی‌دارم. اما نه آنقدر بلند که شتابزده به نظر بیایم. وقتی به اتاق خودم برسم فقط لازم است وقت را بکشم. کاری

که سخت نخواهد بود چون آدم همیشه می‌تواند وانمود کند که مشغول به کاری است. در ساعت ناهار اگر مجبور به گفتگو با همکارانم بشوم، از آنچه که در یک دوره‌ی بازیگری تئاتر درباره‌ی استفاده کردن از عضلات صورت یاد گرفته‌ام استفاده می‌کنم. در بدترین حال هم همیشه می‌توان از وضعیت هوا صحبت کرد. اما به هیچ وجه اجازه نخواهم داد که خنده لیهايم را ترک کند. بعد از ساعت یک و سی و دو دقیقه‌ی روز یکشنبه لبخندم برای آنها سوال برانگیز خواهد شد. خنده بر لیهايم برای آنها که بعداً بخواهند من را بیچاره بنامند کار را مشکل خواهد کرد.

بعد از ظهر روز جمعه پس از پایان کار و آرزو کردن آخر هفته‌ای خوش برای همکارانم به خانه خواهم رفت. از همین حالا می‌توانم احساس کنم چگونه آنچه که من درباره‌ی یکشنبه می‌دانم، آنچه که هیچکس دیگر نمی‌داند، وجود را از شادی سرشار می‌کند.

شنبه صبح با آرامش خاطر همه‌ی آنچه را که برای انجام دادن آن کار در روز یکشنبه لازم است آماده می‌کنم. صورتحسابها را می‌فرستم. گلدانها را هم آب می‌دهم. لباسهايم را اما به احتمال زیاد نمی‌شورم.

شنبه شب به مهمانی در خانه‌ی اریک دعوت دارم. او گفته است که هر کس می‌تواند همسر، دوست دائمی و یا موقت خود را به همراه ببرد. اگر قبل از رفتن به مهمانی هیچکدام از دوستان برای نوشیدن مشروب پیش من نیاید، خودم تنها یعنی چند گیلاس به سلامتی آن کاری که قرار است روز یکشنبه انجام شود خواهم نوشید. بعد کمی دیرتر از زمان موعود به مهمانی

خواهم رفت. تا آن موقع حتماً مشروب تاثیرش را روی من و دیگران گذاشته و همه چیز راحتتر شده است. در خانه‌ی اریک با خوشرویی به همه سلام خواهم گفت. اجازه نخواهم داد که خنده از لبانم حتی لحظه‌ای دور بشود. دوست ندارم که دوباره جدی و خشک خوانده بشوم. بخصوص حالا که تصمیم‌م را درباره‌ی یکشنبه گرفته‌ام و به آن لذت بازنایافتنتی رسیده‌ام.

می‌دانم که کارین با دوست پسر جدیدش آنجا خواهد بود. اگر هم تنها بباید حتماً از کلک دامن خود استفاده خواهد کرد. او با دامنی کوتاه، طوری با پاهای باز روی مبل می‌نشیند که بتوان حتی رنگ شورتش را هم تشخیص داد. او می‌داند که دیر یا زود کسی در دام دامنش خواهد افتاد. آن موقع هم که من دوست پرسش شدم همین اتفاق افتد.

دیگران حتماً سعی خواهند کرد خوش برخورد باشند و برای نشان دادن صمیمیت اشان به همراهان یکدیگر ور می‌روند. آندرش اما احتمالاً از اینکه زنش چسبیده به دیگران برقصد ناراحت می‌شود و مثل همیشه با شیشه‌ی شرانی در دست به کنجی پناه می‌برد. اما من سعی نخواهم کرد تا به دختری نزدیک شوم تا او را آخر شب با خودم به خانه ببرم. حالا که می‌دانم روز یکشنبه آن اتفاق خواهد افتاد دیگر مجبور نیستم تسلیم یک شادی کوتاه مدت بشوم. سعی خواهم کرد که در شادی مهمنان شریک باشم و بعد از چند ساعت وقتی که همه آنقدر سرگرم شده باشند تا دیگر کسی جای من را خالی نیابد مهمانی را ترک خواهم کرد.

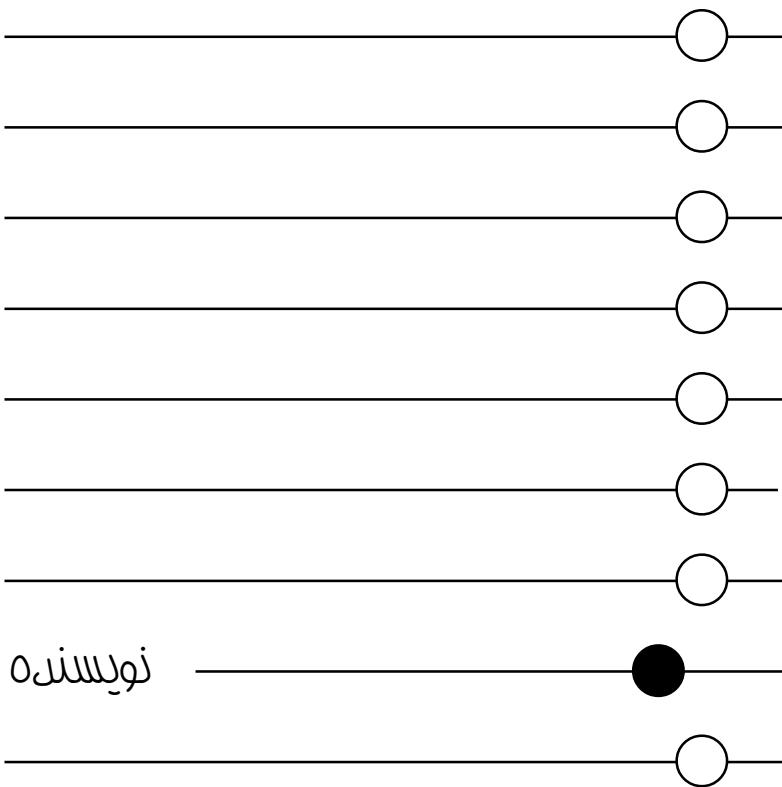
و سپس یکشنبه می‌آید. خاکستری و سنگین. یکشنبه‌ای که من را در انتظار خود می‌یابد. اما با اینحال متفاوت با یکشنبه‌های

پیشین. دیگر احتیاج نخواهم داشت تا آن نبرد همیشگی و ثانیه به ثانیه را برای رسیدن به هفته‌ی بعد و روزهای خالی اش را آغاز کنم. دیگر من حاکم یکشنبه خواهم بود و یکشنبه محاکوم من. من دایره‌ی بسته‌ی زمان را پیش از آنکه در یکشنبه به اوج خود برسد و بر من غلبه کند، خواهم شکست.

یکشنبه را این بار فریب خواهم داد. قبول نخواهم کرد که مثل همیشه بر خلاف خواسته‌ام به همراهش کشانیده شوم. هر چه زمان به ساعت یک و سی و دو دقیقه نزدیکتر بشود خود را آزادتر احساس خواهم کرد.

بالاخره تصمیم را گرفتم. روز یکشنبه ساعت یک و سی و دو دقیقه ...

این داستان ترجمه و ویراستاری شده‌ی متنی است که برای نخستین بار در سال ۱۹۹۰ به سوئیسی در مجله‌ی Mosaik چاپ شد.

او نویسنده بود. اگر آنچه اتفاق افتاد هرگز روی نمی‌داد، نام او بیشتر از این برای همگان آشنا می‌بود. او شوق و استعداد فوق العاده‌ای در یادگیری داشت. هر چه را که به دستش می‌رسید می‌خواند. حتی اگر کاغذ مچاله شده‌ای افتاده در گوشه‌ی خیابان و یا آگهی فوت کسی چسبیده بر دیوار بود.

اگر آن اتفاق نمی‌افتد، او که مدت‌ها بود می‌خواست بنویسد، او که نمی‌توانست بنویسد، می‌نوشت تا از آنچه که درونش را پر کرده بود تهی بشود.

او اگر آنروز برای دیدن یکی از دوستانش به آنجا نمی‌رفت، به نوشتن ادامه می‌داد. گرچه که در ابتدا هیچکس او را به جدیت نمی‌گرفت و هیچ ناشری حاضر به چاپ آثارش نمی‌شد. او نوشته‌هایش را برای روزنامه‌ها و مجلات مختلف می‌فرستاد اما در ابتدا از هیچکدام جواب دریافت نمی‌کرد. با اینحال نامید نمی‌شد و از دوستانش می‌خواست که نظر خود را درباره‌ی کارهایش بدهنند. مطالعه می‌کرد، دوباره می‌نوشت و نوشته‌های جدیدش را دوباره به نشانی همان روزنامه‌ها و مجلات می‌فرستاد.

اگر دوست او به موقع سر قرار آمده بود، بعضی از مجلات پس از گذشت زمانی چند بالآخره اقدام به چاپ آثار او می‌کردند. او در محافل ادبی و شباهای شعر و داستانخوانی شرکت می‌کرد

و با کسانی دیگر که همچو او به ادبیات و هنر علاقه داشتند آشنا می شد.

اگر او هنگامی که منتظر دوستش بود، به جای آنکه مشغول خواندن کتابی که در دست داشت بشود، کمی به اطرافش نگاه کرده بود به کمک یکی از نویسندگان باسابقه که متوجه استعداد نویسندگی او می شد نخستین کتاب خود را چاپ می کرد، نامش بر سر زبانها می افتاد و همه‌ی کتابفروشیها کتابش را پشت شیشه می گذاشتند.

مادرش حتماً خوشحال می شد و با چند قطره اشک در چشم کتاب او را به دوستان و آشنایان هدیه می داد و پدرش مغوروانه از او برای همکاران خود حرف می زد.

اگر او با اینکه نیم ساعت از موعد قرار گذشته بود هنوز آنجا نایستاده و به خانه برگشته بود ناشرین پس از موفقیت اولین کتاب او برای چاپ آثار دیگرش به رقابت برمنی خواستند و کتابهایش یکی پس از دیگری بیرون می آمدند.

علاوه‌نمیان به رمان، داستان و شعر همه‌ی کتابهای او را می خریدند و مشتاقانه منتظر اثر بعدی او می شدند. کتابهایش در مدت کمی پس از انتشار نایاب می شدند و به فاصله‌ی یکی دو ماه بعد تجدید چاپ و با تیراژ زیادتری پخش می شدند.

اگر او بر سر راه جوانی که هراسان و با دسته‌ای کاغذ به زیر بغل می دوید قرار نگرفته بود، روزی با دختری که او هم می نوشت و یا نقاشی و یا کار دیگری می کرد آشنا می شد و نوشه‌هایش بیش از پیش رنگ عشق می گرفتند.

اگر آن اتفاق نمی افتاد، محافل ادبی ابتدا تعجب زده می شدند. آن دسته از کسانی که او از همفکران ایشان به شمار می آمد پس

از بیرون آمدن از بہت زدگی، در نوشه‌ها و سخنرانی‌های خود به نقد و معرفی آثار او می‌پرداختند و از او به عنوان نویسنده‌ی نسل جوان و کسی که توانسته رویدادهای دوران انقلاب و پس از آن را به زبان زیبای ادبی ثبت کند نام می‌بردند. او را شمره‌ی تحول فکری و هنری ناشی از انقلاب و دوران او را سرآغاز شکست رکود نسبی فرهنگی می‌خوانند. کمبودها و نارسایی‌های نوشه‌هایش را به حساب سن و تجربه‌ی کم او می‌گذارند و آینده‌ای درخشانتر و موفقتر برای نویسنده‌ی جوان و پرکار پیش‌بینی و آرزو می‌کردند.

اگر پسر جوانی که هراسان می‌دوید فقط به راه خود ادامه داده و یکی از کاغذهایی را که زیر بغل داشت بیرون نکشیده و به او نداده بود، دسته‌ی دیگری از دست اندکاران ادبی که او از همفکران ایشان به شمار نمی‌آمد نخست سکوت می‌کردند و پس از آنکه نام او هرچه بیشتر بر سر زبانها می‌افتاد خود را ناگزیر به نشان دادن عکس العمل می‌دیدند و بر علیه او شروع به بدگویی و فحاشی می‌کردند. در کتابهایش به دنبال ضعفها و نقاطی و مدارکی می‌گشتند تا بتوانند ثابت کنند که او با این سن کم نمی‌تواند خود به تنها یی نویسنده‌ی همه‌ی آن کتابها باشد.

اگر علاقه و کنجکاوی شدید او به خواندن فقط برای لحظه‌ای او را رها کرده بود گروهها و سازمانهای مختلف اجتماعی و سیاسی سعی در جلب او به سوی خود می‌کردند تا از محبویتش به سود خود استفاده بکنند.

اگر او هنگامی که چند پسر جوان اسلحه به دست و دوان دوان از پی پسر جوان اولی می‌آمدند، هنوز آنجا نایستاده بود، خسته از

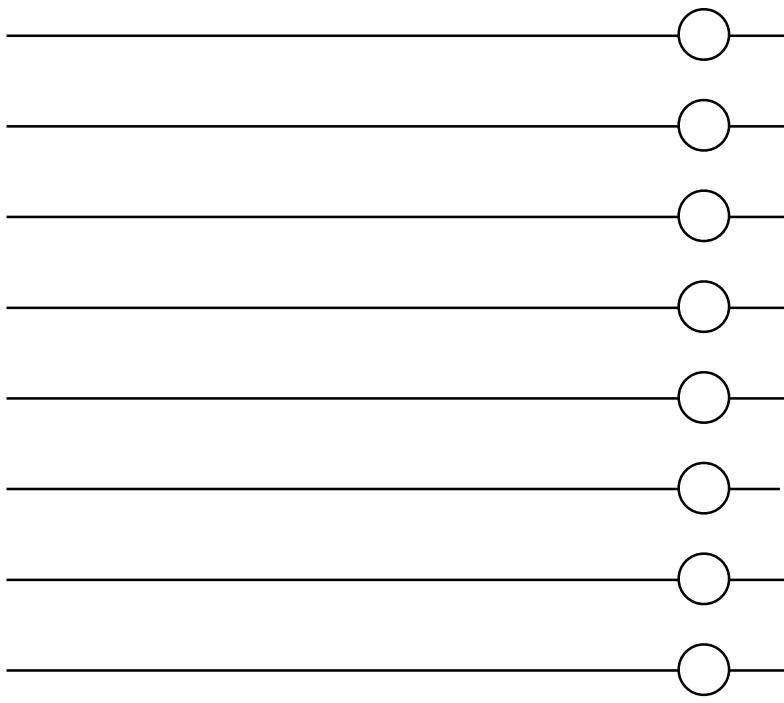
ناقدین و مخالف ادبی از هیاهو و بحثهای بی مورد دوری می جست و وقت و کار خود را بیشتر بر روی نوشتن متمرکز می کرد.

اگر او را تنها به جرم داشتن اعلامیه‌ای در دست با خود نبرده بودند، آثار او توسط ایرانیهایی که ترک وطن می کردند و به تدریج در کشورهای دیگر مقیم می شدند به زبانهای مختلف ترجمه می شد.

اگر او را نبرده بودند تنها به جرم داشتن اعلامیه‌ای در دست، او در خارج از ایران به عنوان یکی از چهره‌های موفق ادبی معاصر ایران شناخته و برای شرکت در سمینارها و برنامه‌های فرهنگی به کشورهای دیگر دعوت می شد.

اگر تنها به جرم داشتن اعلامیه‌ای در دست بر زندگی او نقطه‌ی پایان نمی گذاشتند ...

نگارش نخستین ۱۹۹۲ ویراستاری پایانی ۱۹۹۹

از خالد ران یک مترجم —————

نفس زنان در پیاده روی باریک کنار خیابان می دویدم. پاها یم سنگینی بدنم را نمی کشیدند. به زمین می خوردم. بلند می شدم و می دویدم و دوباره زمین می خوردم. شاخه های درختان به سر و صورتم می خوردند. فریادی در گلویم گیر کرده بود و بیرون نمی آمد. می دویدم و هر از گاهی هراسان به پشت سرم نگاهی می انداختم. همه چیز و همه کس گویا زیر پرده ای ضخیم از گرما از تحرک و زندگی تهی شده بود. هیچ صدایی به گوش نمی رسید. می دویدم اما فاصله ام با عابرین پیاده و ماشینها هیچ تغییری نمی کرد.

تنها چشمها درشت آدمها را می دیدم که در چشمخانه ها می گردیدند و از توی خیابان و یا از پشت شیشه ای ماشینها با نگاهی سرزنش آمیز مرا تماشا می کردند. می دویدم اما نمی رسیدم. نفس می کشیدم اما بالا نمی آوردم. می دویدم اما نمی رسیدم. حس می کردم چیزی اشتباه است. همه چیز آشنا بود. من متعلق به آنجا بودم، اما نمی بایست آنجا می بودم و همه گویی این را می دانستند. می دویدم ...

با صدای مقطع بوق ماشینها ناگهان سکوت در هم شکست و همه فریاد زنان به سوی من شروع به دویدن کردند.

– بگیرینش، مال اینجا نیست، بگیرینش ...

نzdیک می شدند. مشتهای گره شده. چشمان خون گرفته. نzdیک می شدند. نzdیک. می دویدم. نمی رسیدم، می دویدم...

دستم را بطور غریزی به جهتی که صدا از آن می آید دراز می کنم. تنها پس از آنکه گوشی را بر می دارم، متوجه می شوم که تمام بدنم خیس عرق است.

- الو، من از مرکز کمکهای اضطراری زنگ می زنم. آیا شما مترجم فارسی هستید؟

زبانم را در دهان خشکم می چرخانم و به رحمت می گویم: "بله". - آیا می توانید خود را به بخش اورژانس بیمارستان برسانید؟ ما به کمک شما احتیاج داریم.

چشمانم را می مالم. نگاهی به ساعت می اندازم. سه و بیست و پنج دقیقه نیمه شب. آنا که او نیز از صدای تلفن بیدار شده در رختخواب نیم خیز می شود. خواب آلود می پرسد:

- چه اتفاقی افتاده؟

- مترجم می خوان.

- این موقع شب؟ بگو نمی تونی برب.

بدن آنا گرم و هوای اتاق سرد است. فکر ترک رختخواب چنگی به دل نمی زند. اما شاید مسئله‌ی مرگ و زندگی باشد. به کسی که آنسوی سیم منتظر جواب است می گوییم تا بیست دقیقه‌ی دیگر به بیمارستان می رسم و از زیر لحاف بیرون می آیم. آنا غرغیری می کند اما دوباره به خواب می رود.

شتابزده لباس می پوشم. سویچ ماشین را توی راهرو پیدا می کنم و از خانه بیرون می آیم. هوای سرد زمستان به صورتم می خورد. آخرین اثرات خواب از سرم می پرد. ماشین به رحمت روشن

می شود. با سرعت زیاد راه می افتم. خیابانهای خلوت و خوابزده‌ی شهر از پشت شیشه‌ی بخار کرده‌ی ماشین از کنارم می‌گریزند. پس از چند دقیقه به بخش اورژانس بیمارستان می‌رسم. ماشین را پارک می‌کنم. به سوی در ورودی می‌دوم. در قفل است. زنگ در را به صدا در می‌آورم. پرستار کشیک از پشت پنجره نگاهی می‌اندازد و با فشار دکمه‌ای در را باز می‌کند. به داخل می‌روم.

می‌پرسد: "تو مترجم ایرانی هستی؟" می‌گوییم: "بله، من مترجم فارسی هستم و روی کلمه‌ی فارسی تکیه می‌کنم." اشاره می‌کند که به همراهش بروم. تعریف می‌کند که از کمپ پناهندگی ای که در نزدیکی شهر قرار دارد، دختری ایرانی را که دست به خودکشی زده است با تاکسی به آنجا فرستاده‌اند. بعد در یکی از اتفاقهای معاینه را باز می‌کند. می‌گوید: "دکتر بزوی می‌آید"، و قبل از آنکه بتوانم از او سوالی بکنم در راهرو ناپدید می‌شود.

وقتی که چشمهايم به دختری که روی تخت دراز کشیده است می‌افتد لحظه‌ای به درنگ می‌ایستم. صورت زیباییش رنگ پریده است و چشمانش در میان دو حلقه‌ی کبود خفته‌اند. دهانش گویی در تلاش گفتن آخرین کلمه نیمه باز مانده است. موهای سیاه بلند و قیافه‌ی ایرانی اش نوعی احساس خویشاوندی را در من بیدار می‌کند. صورت فریبا، دختر همسایه امان در ایران، جلو چشمانم نقش می‌بنند. چیزی درونم فشرده می‌شود. برای لحظه‌ای فراموش می‌کنم که برای ترجمه کردن به آنجا آمده‌ام.. دلم می‌خواهد جلو بروم و بر موهایش دست بکشم. دلم می‌خواهد بدانم چرا.

صدملی ای را برای انتظار کشیدن انتخاب می‌کنم. می‌نشینم و می‌گذارم نگاه خالی ام بر روی اشیاء اتاق بلغزد. دقیقه‌ها در فکرهایی که از سرمه‌گذرند گم می‌شوند.

چگونه می‌توان برای کسی که در حال اغماء است ترجمه کرد؟ چگونه اقدام به خودکشی کرده است؟ وضعیتش چقدر بحرانی است؟

نمی‌فهم که چرا یک بیمار خودکشی کرده باید منتظر گذاشته بشود. زندگی گاهی اوقات مانند یک انتظار طولانی برای فرارسیدن مرگ به نظر می‌آید و حال که کسی خواسته است این انتظار را کوتاه بکند دیگران برای بازگرداندن او به همان انتظار طولانی نیز به انتظارش می‌گذارند.

پس از گذشت نیم ساعت سکوت آغشته به رنگ سفید اتاق معاینه را تاب نمی‌آورم. در را باز می‌کنم و وارد راهرو می‌شوم. صدای گفتگو به گوش می‌رسد. به انتهای راهرو می‌روم و در اتفاقی سه پرستار را که کنار میزی نشسته‌اند و مشغول خوردن قهوه می‌باشند پیدا می‌کنم. با نگاهی پرسان و تعجب آمیز مرا نگاه می‌کنند.

می‌گوییم: "من مترجم فارسی هستم و برای کمک به دختری که خودکشی کرده است آمده‌ام."

بعد می‌پرسم: "شما می‌دانید که دکتر کی خواهد آمد؟ آیا خطری دختر را تهدید نمی‌کنند؟ آیا شما نمی‌توانید کاری بکنید؟" یکی از پرستارها با خونسردی جواب می‌دهد: "نگران نباش. دکتر فعلًا در یک بخش دیگر است اما به زودی خواهد آمد." بعد می‌پرسد: "یک فنجان قهوه بربزم؟"

می‌گوییم: "نه مرسی"، و در حالیکه آرزو می‌کنم کمی از

خونسردی پرستارها به من هم سرایت کند دوباره به طرف اتاق معاینه برمی‌گردم. با باز شدن در بدن دختر تکانی می‌خورد.

– تشنۀ ام.

می‌پرسم: "آب می‌خواهی؟"

همچنان که چشمانش بسته است تلاش می‌کند لبهایش را به لبخندی جمع کند اما نمی‌تواند. لحظه‌ای بیحرکت می‌ماند و بعد با صدایی که از ضعف می‌لرزد می‌گوید: "چرا؟ من که به خا... طر تو اوام... دم این... جا."

بی اختیار می‌پرسم: "چی؟"

– حالا چی... کار کنم؟ حالا تن..ها چی کار...؟ دخت..
کوچولومون ن ن ...

متوجه می‌شوم که خطابش با کسی دیگر است. بعد چشمانش را لحظه‌ای باز می‌کند و مرا می‌بیند. گویا با همه‌ی هوش و حواسش به دنیای معمولی بازگشته است. می‌گوید: "من اینطوری نیستم"، و صورتش شکل گریه به خود می‌گیرد. چشمانش را دوباره می‌بندد و ادامه می‌دهد: "چقدر قشن... اون روز ... او مدیم ..."

در ناگهان باز می‌شود. دکتر با یکی از سه پرستاری که قبل‌دیده بودم وارد می‌شوند. دکتر شتابزده با من دست می‌دهد. پرستار که دیگر خونسرد به نظر نمی‌آید می‌گوید: "از کمپ پناهندگی فرستاده اندش. نام قرصی را که خورده از همخانه‌ای اش پرسیده اند و در پرونده یادداشت کرده اند".

دکتر که هنوز نگاهی به دختر نیانداخته است کاغذی را که در دست دارد می‌خواند و سری تکان می‌دهد. از پرستار می‌پرسد: "هنوز استفراغ می‌کند؟"

پرستار به کوتاهی می‌گوید: "نه."

دکتر علامتی بر کاغذی که در دستش دارد می‌زند و می‌گوید:
"امشب تحت مراقبت باشد فردا به بخش منتقلش می‌کنیم." و
می‌رود.

لحظه‌ای چند حیرتزده می‌مانم. بعد از پرستار می‌پرسم: "این
انتظار طولانی برای آمدن دکتر فقط همین بود که بباید و ببرود؟"
می‌گوید: "قرصی که دختر خورده اصلاً خطرناک نیست. فقط
مدتی او را در حال بیهوشی نگاه می‌دارد. اما ما بهتر دانستیم
تا موقع آمدن دکتر یک مترجم ایرانی در اینجا حاضر باشد تا در
صورت لزوم از وجودش استفاده کنیم". و در حالیکه مرا به
بیرون راهنمایی می‌کند ادامه می‌دهد: "ما امشب او را زیر نظر
نگاه می‌داریم و فردا به بخش روانی منتقل می‌کنیم. و بعد
می‌گوید: "فکر می‌کنم فردا دوباره به مترجم احتیاج خواهیم
داشت. آیا می‌توانم از دفتر امور مهاجرین بخواهم که دوباره تو
را بفرستند؟" می‌گویم: "فکر نمی‌کنم اشکالی وجود داشته باشد."

بعد در سالن انتظار برگه ترجمه مرا می‌گیرد و نگاهی به ساعت
می‌اندازد. پنج و پانزده دقیقه. می‌نویسد دو ساعت و برگه را
امضا می‌کند. به پرستار می‌گویم: "چیزی را فراموش کرده‌ام"، و
بدون آنکه منتظر جواب او بشوم به سرعت به طرف اتاق معاینه
می‌دوم. دختر هنوز در حال هذیان گفتن است. می‌دانم شاید
نتواند حرف مرا بشنود. اما به تخت نزدیک می‌شوم و می‌گویم:
"فردا برمی‌گردم."

روز بعد ساعت چهار و نیم بعد از ظهر به بخش روانی بیمارستان
می‌روم. رابطه خودکشی و بخش روانی را نمی‌توانم درک کنم.

خودم را معرفی می‌کنم و همراه یک پرستار به بخش روانی بیمارستان می‌روم. او در را که قفل است باز می‌کند و جلوتر از من داخل می‌شود. از کنار چند نفر که با ظاهر کاملاً عادی کنار یک میز نشسته‌اند و حرف می‌زنند می‌گذریم و وارد اتاق کوچکی می‌شویم. دختر روی تخت دراز کشیده است. به زحمت بلند می‌شود و با چشممان گریزان از نگاه سلام می‌کند. پرستار می‌گوید دکتر بزودی خواهد آمد و از ما می‌خواهد منتظر بمانیم. دختر قیافه کسی را دارد که از سفری طولانی بازگشته است. خستگی عمیقی خطوط چهره‌اش را رو به پائین کشیده است. خودم را معرفی می‌کنم و او هم به کوتاهی می‌گوید که اسمش فریبا است. در قیافه‌اش دقیق می‌شوم. گویی با این کار می‌توانم پی بپرم چرا خودکشی کرده است. چند لحظه‌ای در سکوت می‌گذرد. سکوت آزارم می‌دهد اما نمی‌دانم چه باید بگویم.

فریبا سکوت را می‌شکند. می‌پرسد: "دیشب هم شما آمده بودید؟"
— بله.

— برای دخترم نگران هستم.

— شنیدم که پیش همخانه ایتان است.

— می‌بینید به چه روزی افتاده ام؟

می‌گوییم دوران اولیه اقامت در یک کشور غریب برای همه مشکل است، آدم احساس تنها‌یی می‌کند. و از لحن خشکم که شبیه لحن معلمه‌ای اخلاق است بدم می‌آید.

کاش می‌توانستم با او کمی صمیمیتر صحبت کنم. ای کاش می‌توانستم تنی چند از دوستانم را با خودم به دیدار او بیاورم. کاش می‌توانستم مثل یک دوست، مثل یک برادر، مثل یک

هموطن به او نشان بدhem که حاضرم شریک دردهایش باشم. کاش می توانستم فریبا را در آغوش بگیرم. کاش ... خانم میانسالی که بعداً معلوم میشود روانپزشک است به داخل اتاق می آید و مرا از دست افکارم نجات می دهد. روانپزشک پس از آنکه توسط من چند سوالی از فریبا می کند گویا مطمئن می شود که او توانایی ترک بیمارستان و بازگشت به کمپ را دارد. به او می گوید که تا چند ساعت دیگر می تواند بیمارستان را ترک کند و وقت ملاقات جدیدی برای چند روز بعد به او می دهد.

حس می کنم که هنگام خداحفظی فرا رسیده است و در ذهنم بدنیال جمله‌ای مناسب می گردم که پیدا نمی کنم. در آخر می گویم: "امیدوارم دفعه بعد که می بینمتان حالتان بهتر باشد." و دوباره از خشکی خودم بدم می آید.

فریبا به دشواری لبخندی می زند. می پرسد: "اشکالی نداره اگر دوباره احتیاج به مترجم داشتم بخواه شما را بفرستن؟" به شوخی می گویم: "اگر برای بخش اورژانس نباشه با کمال میل." و بعد به سرعت شماره تلفنم را روی کاغذی می نویسم و به او می دهم و می گویم: "این شماره تلفن من. اگر خواستید با کسی صحبت کنید یا اگر کاری از دست من بر می آد می تونین زنگ بزنین."

بعد با او دست می دهم و خداحفظی می کنم و با روانپزشک که صحبتهای ما را نفهمیده است از اتاق و بخش بستری بیماران بیرون می آیم. روانپزشک در را پشت سرمان قفل می کند.

قرار است به دنبال آنا به محل کارش بروم تا بعد با هم به خانه

برویم. می دانم اگر دوباره به او بگوییم که شماره تلفنمان را به یک ایرانی که برایش ترجمه کرده ام، داده ام، از دست من عصبانی خواهد شد. می دانم که دوباره حتما گوشزد خواهد کرد که وظیفه من فقط ترجمه کردن است و نه کمک کردن به همه‌ی ایرانیهای روی زمین. می دانم که من هم دوباره دستی به موهایش بلند و روشنش خواهم کشید و مثل همیشه خواهم گفت که حق با او است.

نگارش نخستین ۱۹۹۲ ویراستاری پایانی ۱۹۹۹

از تخته کلید همین نویسنده:

Av författaren har också publicerats:

Väggarna har öron

novellsamling med andra författare, Svartvitt förlag, 1994

دیوار گوش دارد، مجموعه داستان با سایر نویسندها، (سوئدی)، ۱۹۹۴

En enkelresa i tiden

diktsamling, Svartvitt förlag, 1995

سفری یکسويه در زمان، دفتر شعر، (سوئدی)، ۱۹۹۵

Mitt hjärta sörjer gården

Forough Farrokhzad, dikter i urval, översättning från persiska,
Lindelöws Bokförlag, 1996

دل براي بافقه مي سوزد

گزیده‌ی شعرهای فروغ فرزاد، ترجمه به سوئدی، ۱۹۹۶

Röster ur det mångsexuella Sverige

novellsamling med andra författare, Svartvitt förlag, 1996

مجموعه داستان با سایر نویسندها، (سوئدی)، ۱۹۹۶

På vägen till Sverige

Sju sällsamma berättelser om sju iranska flyktingar
Baran förlag, 1999

در راه سوئد

هفت داستان شگفت درباره‌ی هفت پناهندۀ ایرانی، (سوئدی)، ۱۹۹۹

Landet som icke är

Valda dikter av Edith Södergran i persisk översättning,
Nordient, 1999

سرزهيني که وجود ندارد

گزیده‌ی شعرهای ادیت سودرگران، ترجمه به فارسی، ۱۹۹۹

En oas i ögonblicket

Valda dikter av Sohrab Sepehri i svensk tolkning
Baran förlag, 2000

واحه‌اي در لحظه

گزیده‌ی اشعار سهراب سپهری، ترجمه به سوئدی، ۲۰۰۰

Khana siyah ast (Huset är svart)

Novellsamling av Namdar Nasser (persiska)

Tryck: Bibliotekets Reproservice, Göteborg 2000

Omslag och layout: Namdar Nasser

Utgivare: Nordient

Adress: Nordient, Intagsgatan 8A, 416 51 Göteborg, Sweden

E-post: nordient@altavista.net

ISBN: 91-630-7825-2

Huset är svart

Novellsamling (persiska)

Namdar Nasser

Nordient

Huset är svart

Khana siyah ast (novellsamling på persiska)

Namdar Nasser

Nordient